

LIITOKOKOUSALOITTEET 2023

Keskustanuorten liittokokous Kuopiossa 28.–29.10.2023

Hyväksytyt aloitevastaukset jäsenyhdistysten toimittamiin poliittisiin aloitteisiin

Sisällys

Poliittiset aloitteet	4
1. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Ensimmäisestä lapsesta saatavaa lapsilisää korotettava.....	4
2. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Suomeen opintolainan huoltajahyvitys	5
3. Helsingin Keskustanuoret: Kannabis lailliseksi ja verolle.	6
4. Helsingin Keskustanuoret: Huumepolitiikka ei voi perustua toiveajatteluun.....	7
5. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Inklusio ilman resursseja on heitteillejätö. .	8
6. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Avoimien korkeakouluopintojen pitää oikeuttaa opintotukeen, jos opintopisterajat täyttyvät.	8
7. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Alle 22-vuotiaille ja yli 62-vuotiaille pienemmät ansiotuloverot.	9
8. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Vammaisiasiavaltuutettu Suomeen	9
9. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Vammaisten asemaa työelämässä on parannettava	10
10. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Vammaispolitiikkaa, joka edistää aidosti vammaisten oikeuksia kuulua osaksi suomalaista yhteiskuntaa	11
11. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomessa tulee säätää laki esteettömyydestä yleisesti.....	11
12. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Keskustanuorten edistettävä täsmätyökykyisyyttä	12
13. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Selkeyttä kauppojen hyllyille-Kauppoihin omat osiot kotimaisille elintarvikkeille	13
14. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kotimaisuusmerkit kuriin	13
15. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomeen uusi vieraslajistrategia	14
16. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomen tulee sitoutua sopimukseen autonomisten aseiden kieltämiseksi	14
17. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Kohti globaalia perustuloa	16
18. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Henkilöauton konvertointituki takaisin	17
19. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Puoluejohdolle terveiset: Kepu, älä petä!	18

20. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Liittokokouksen kannanotto maahanmuuttopoliittinen	18
21. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Vanhusten päiväkotit kärkihankkeeksi sosiaali- ja terveysministeriölle	19
22. Kaakon Keskustanuoret: Itä-Suomen lähijunaliikenteeseen panostettava	20
23. Kaakon Keskustanuoret: Itä-Suomi ei ole osa länttä	20
24. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Aikuislukiolaisille oppimateriaali- ja ateriatuki. 21	
25. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Asuntolainojen korot verovähennykseen	22
26. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Lapsilisä ei saa vaikuttaa perheen toimeentulotukeen	22
27. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Metsähanhi takaisin metsästettäväksi lajiksi koko maassa	23
28. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Rakennusalan konkurssien uhreja autettava . 24	
29. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Venäjä-Ukrainan sodassa Ukrainan puolella taistelleille Suomen kansalaisille veteraanistatus ja oikeus valtion takaamaan kuntoutukseen	25
30. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Sosiaaliturvatunnuksesta sukupuolineutraali	26
31. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Työuupumus tunnistettava sairauspäivärahaan oikeuttavaksi diagnoosiksi	26
32. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Helsingin korotettu asumistuen kuntaryhmä säilytettävä	27
33. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Ruokaa nälkäisille opiskelijoille!	28
34. Helsingin Keskustanuoret: Kotihoidon tuki on lakkautettava	28
35. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Hyvinvointialueiden digipalvelut eivät saa jäädä rapistuvien terveyskeskusten jalkoihin	29
36. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Liikkumattomuus vaatii toimia	30
37. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Opetussuunnitelmat luotava kantamaan yli hallituskausien	31
38. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Samanaikaisia luottamustehtäviä rajoitettava	32
39. Keski-Suomen Keskustanuoret: Biokaasuautojen kunnianpalautus	33
40. Keski-Suomen Keskustanuoret: Nato-tukikohta Keski-Suomeen	34
41. Keski-Suomen Keskustanuoret: Arvokkaat luontokohteet turvattava tavoiteltaessa strategista autonomiaa	35
42. Keski-Suomen Keskustanuoret: Eurooppalainen turvallisuusratkaisu tulevaisuudessa on NATO	36
43. Keski-Suomen Keskustanuoret: Nuorten fyysinen kunto nousuun	36
44. Keski-Suomen Keskustanuoret: Tavoiteajat suhteutettava opiskelun määrään	37
45. Keski-Suomen Keskustanuoret: Lisää rahaa infrahankkeisiin	38

46. Keski-Suomen Keskustanuoret: Yhtenäinen alkoholiverokanta sisämarkkinoilla.....	38
47. Kainuun Keskustanuoret: Puolustusvoimien tarjottava naispuolisille sopivat varusteet	39
48. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto	39
49. Kainuun Keskustanuoret: Ulkomaalaistaustaisten hoitajien tutkinnot tunnustettava paremmin Suomessa	40
50. Pirkanmaan Keskustanuoret: Oppilaitosten rahoitusperusteet kuntoon.....	41
51. Pirkanmaan Keskustanuoret: Suomen on pysyttävä houkuttelevana investointikohteena	42
52. Pirkanmaan Keskustanuoret: Töihin liittyvä harjoittelu lisättävä päteväksi syyksi ilmoittautua poissaolevaksi.....	42
53. Pirkanmaan Keskustanuoret: Perhepolitiikka kuntoon - yhdenvertaiset perheellistymismahdollisuudet kaikille!.....	43
54. Satakunnan Keskustanuoret: Arjen taitojen opetusta kouluun	43
55. Satakunnan Keskustanuoret: Satakunnan oma yliopisto	44
56. Satakunnan Keskustanuoret: Koko Suomen yliopisto.....	45
57. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Suomeen yksi potilastietojärjestelmä!	46
58. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Kalastonhoitomaksun poistaminen 18–30-vuotiailta	46
59. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Yritysverotuksessa on siirryttävä Viron malliin ...	47

Poliittiset aloitteet

1. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Ensimmäisestä lapsesta saatavaa lapsilisää korotettava

Suomen syntyvyys on ollut jo pitkään laskussa, ja hedelmällisyysluku oli viime vuonna pienin koko mittaushistorian aikana: 1,32. Samaan aikaan suomalaiset toivovat saavansa perhebarometrin mukaan keskimäärin kaksi lasta elämänsä aikana. Syntyvyyspolitiikassa onkin tarkasteltava syytä siihen, miksi suomalaiset eivät pääse toivomaansa lapsilukuun.

Yhdeksi syntyvyyden laskun syistä on tunnistettu se, että lasten hankinta on myöhentynyt. Ensisynnyttäjän keski-ikä on noussut vuodesta 1985 lähtien 26 vuodesta 30 vuoteen. Ensimmäisen lapsen hankinnan myöhentyminen aiheuttaa usein sen, ettei hedelmällisyyden laskun vuoksi haluttuun lapsilukuun päästä. Yhdeksi lasten hankinnan myöhentymisen syistä on tunnistettavissa nuorten aikuisten taloudellinen epävarmuus. 20-30 -vuotiaat eivät tyypillisesti ole edenneet uraputkessaan vielä kovin pitkälle, ja yhä useampi työskentelee esimerkiksi määräaikaisissa työsuhteissa.

Ensimmäisen lapsen hankinnan kynnyks on usein nuorilla aikuisilla melko korkea myös siihen liittyvien investointien osalta. Ensimmäiselle lapselle täytyy hankkia paljon erilaisia tarvikkeita, joita pystyy seuraavien lapsien kohdalla hyödyntämään uudelleen. Taloudelliset vaikutukset ensimmäisen lapsen kohdalla ovatkin usein seuraavia suuremmat.

Nykyisessä lapsilisäjärjestelmässä lapsikohtanen lapsilisä nousee perheen lapsimäärän noustessa. Järjestelmä ei nykyisellään huomioi ensimmäiseen lapseen liittyviä korkeampia kustannuksia. Tämän vuoksi Uudenmaan keskustanuoret esittää, että ensimmäisestä lapsesta saatavaa lapsilisää on korotettava.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret suhtautuu myönteisesti aloitteessa esitettyyn lapsiperheiden taloudellisen aseman parantamiseen. Keskustanuoret näkee, että Suomen historiallisen alhainen syntyvyys vaarantaa koko hyvinvointiyhteiskuntamme olemassaolon ja siksi yhteiskunnan tulee entistä vahvemmin kannustaa perheiden perustamiseen myös taloudellisesti.

Lapsilisän korottaminen auttaa perheitä kattamaan lasten kasvatuksesta aiheutuvia kustannuksia. Kaikki lapset tarvitsevat vaatteita, ruokaa, asumista, terveydenhuoltoa ja koulutusta, ja nämä kulut voivat olla todella merkittäviä perheen taloudellisesta tilanteesta riippuen. Lapsilisän korotus auttaa varmistamaan, että lapset saavat tarvitsemansa perustarpeet. Lapsilisän tarkoituksena on edistää lapsen hyvinvoinnin edellytyksiä, ei olla viimekätinen sosiaaliturva.

Korkeampi ensimmäisestä lapsesta saatava lapsilisä tuo helpotusta taloudellisiin paineisiin, joita perheet saattavat kohdata harkitessaan perheen perustamista. Se auttaa myös

takaamaan, että kaikilla lapsilla on tasavertaiset mahdollisuudet kasvaa terveinä ja saada hyvä koulutus.

Keskustanuorten mielestä seuraavista lapsista maksettavista lapsilisistä ei kuitenkaan tule leikata ensimmäisestä lapsesta maksettavan lapsilisän korottamiseksi, vaan korotus ensimmäisestä lapsesta maksettavaan lapsilisään tulee tehdä lisäämällä lapsilisien määrärahoja.

2. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Suomeen opintolainan huoltajahyvitys

Suomen syntyvyys on ollut jo pitkään laskussa, ja hedelmällisyysluku oli viime vuonna pienin koko mittaushistorian aikana: 1,32. Samaan aikaan suomalaiset toivovat saavansa perhebarometrin mukaan keskimäärin kaksi lasta elämänsä aikana. Syntyvyyspolitiikassa onkin tarkasteltava syitä siihen, miksi suomalaiset eivät pääse toivomaansa lapsilukuun.

Samaan aikaan Suomessa opiskelijoiden velkaantuminen on kasvanut merkittävästi, ja opintolainojen korot ovat kasvaneet huomattavasti. Keskimääräisellä lainaa nostaneella on lainaa ylempään korkeakoulututkinnon suorittuaan yli 20 000€.

Yhdeksi syntyvyyden laskun syistä on tunnistettu se, että lasten hankinta on myöhentynyt. Ensisynnyttäjän keski-ikä on noussut vuodesta 1985 lähtien 26 vuodesta 30 vuoteen. Ensimmäisen lapsen hankinnan myöhentyminen aiheuttaa usein sen, ettei hedelmällisyyden laskun vuoksi haluttuun lapsilukuun päästä.

Yhdeksi lasten hankinnan myöhentymisen syistä on tunnistettavissa nuorten aikuisten taloudellinen epävarmuus. Työelämän alkua rasittavat kasvavat opintolainat kasvattavat tätä taloudellista epävarmuutta entisestään.

Jotta opintolainojen kasvun vaikutusta perheellistymiseen voitaisiin ehkäistä, Uudenmaan keskustanuoret esittää opintolainan huoltajahyvityksen käyttöönottoa. Huoltajahyvityksessä

osa opintolainasta annettaisiin anteeksi, jos opintolainavelallinen on valmistuessaan lapsen huoltaja, tai hänestä tulee huoltaja esimerkiksi viiden vuoden sisällä valmistumisesta. Hyvitysosuus kasvaisi lasten määrän kasvaessa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että Suomen historiallisen alhainen syntyvyys vaarantaa koko hyvinvointiyhteiskuntamme olemassaolon. Tämän vuoksi yhteiskunnan tulee entistä vahvemmin tukea perheiden perustamista myös taloudellisesti. Keskustanuoret tunnistaa myös muut tekijät syntyvyyden romahtamisen taustalla, mutta katsoo taloudellisten kannustimien lisäämisen olevan yksi keskeisimpiä yhteiskunnan käytössä olevia keinoja syntyvyyden lisäämiseksi.

Opintolainan huoltajahyvitys olisi tärkeä taloudellinen tuki opiskeleville sekä vasta valmistuneille vanhemmille, sekä myös hyvä taloudellinen kannustin perheen perustamista harkitseville opiskelijoille. Opintolainan huoltajahyvitys edistäisi myös kansallisesti asetettua tavoitetta siitä, että 50 prosenttia ikäluokasta suorittaa korkeakoulututkinnon vuoteen 2030 mennessä.

Keskustanuoret katsoo, että opiskelijoiden velkaantumista tulisi kuitenkin pyrkiä vähentämään ja pitkällä aikavälillä tuli siirtyä perustulojärjestelmään, joka ratkaisisi osaltaan myös opiskelijoiden taloudellisia haasteita.

3. Helsingin Keskustanuoret: Kannabis lailliseksi ja verolle.

Koska kannabis on laitonta, sitä myydään täysin sääntelemättömästi laittomilla markkinoilla. Sääntelemättömyys aiheuttaa runsaasti haittoja. Kieltolaki perustellaan usein sillä, että se estäisi monia kannabikseen liittyviä haittailmiöitä, mutta monet näistä haittailmiöistä johtuvat kuitenkin itse kieltolaista, eivät kannabiksesta, kuten näissä perusteluissa tuodaan esille.

Kannabiksen kieltolain tavoite on ollut vähentää haittoja vähentämällä käyttöä. Se ei kuitenkaan vähennä käyttöä. Kannabiksen käyttö lisääntyy ja samalla kieltolaki tekee kannabiksesta haitallisemman päihteen yksilöille ja yhteiskunnalle. Kieltolaki siis epäonnistuu tavoitteessaan täysin ja samalla luo uusia turhia ja inhimillisesti vakavia haittoja.

Rajoituksilla ja verotuksella voidaan suosia vähemmän haitallisia THC- ja CBD- pitoisuuksia, ja pakkausmerkinnät ja käyttöohjeet vähentäisivät kansanterveydellistä haittaa. Laittomasti valmistettu ja myyty päihde on terveysriski, sillä se saattaa sisältää ylimääräisiä ainesosia tai muita epäpuhtauksia, joista voi koitua eritasoisia terveyshaittoja tai jopa kuolema. On ennakoitu, että Yhdysvalloissa kannabis tuottaa vuonna 2025 valtiolle 132 miljardia dollaria verotuloina. Helsingin Keskustanuoret vaativat kannabiksen laillistamista Suomessa. Tästä saatavat verotulot tulisi esimerkiksi käyttää terveydenhuoltoon sellaisenaan.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa kannabiksen käytön dekriminialisointia eli luopumista käytön rangaistavuudesta. Tämän lisäksi Keskustanuoret haluaa selvittää mahdollisuutta lääkekannabiksen kasvattamiselle ja laajemmalle käyttöönnotolle.

Huumausainepolitiikan päätavoitteena tulee olla huumausaineiden käytön ja päihdehaittojen vähentäminen. Päihdepolitiikkaa pitää uudistaa eri ammattiryhmien kuten sosiaali- ja terveydenhuollon ja turvallisuusalan asiantuntijoiden näkökulmat huomioon ottaen. Keskustanuoret pitää todennäköisenä, että kannabiksen laillistettu tarjonta ja laillisuuden aiheuttama positiivinen mielikuva lisääisi kannabiksen kysyntää ja käyttöä. Tämä johtaisi huumausaineista aiheutuvien kansanterveydellisten, -taloudellisten ja turvallisuuteen liittyvien haittojen sekä niistä yhteiskunnalle aiheutuvien kustannusten lisääntymiseen.

Kannabis ei ole tähän mennessä korvannut muita päihteitä vaan tullut niiden rinnalle. Kannabiksen päihdekäyttöön liittyy myös vaaroja ja se aiheuttaa riippuvuutta. Kannabiksen päihdekäyttö voi aiheuttaa esimerkiksi ahdistusta, masennusta ja muita mielenterveyden häiriöitä, haittoja koulunkäyntiin ja yhteiskunnasta syrjäytymistä. Kokeilija ei voi etukäteen tietää, millaisia vaikutukset juuri häneen ovat.

Huumausaineiden pitää pysyä jatkossakin kiellettyinä, eikä yhteiskunta saa tarkoituksellisesti helpottaa huumausaineiden laitonta käyttöä ja huumekeiluja. Samalla on tärkeää, että päihdeongelmiin apua tarvitseville on tukea tarjolla ja että hoitoon hakeutuminen on helppoa. Tulevaisuudessa huomiota on kiinnitettävä aktiivisesti myös huumausaineiden käytön ennaltaehkäisyyn ja päihderiippuvuudesta kärsivien tehokkaaseen ja nopeaan hoitoonohjaukseen. Keskustanuoret haluaa kehittää päihdepolitiikkaa harkitun ja tutkittuun tietoon perustuvan näkemyksen pohjalta.

4. Helsingin Keskustanuoret: Huumepolitiikka ei voi perustua toiveajatteluun.

Suomi pärjää taas tilastoissa. Totuus on nimittäin se, että Suomessa nuoret kuolevat huumeisiin Euroopan kärkitahtiin. Moralisoimalla ja rankaistuksia kiristämällä, huumeita käyttävät ihmiset yhä marginalisoituisivat ja aiheuttaisivat yhä enemmän kuluja yhteiskunnalle. Rangaistus kuitenkin toimii huonosti käytön ja sen haittojen ehkäisemisessä. Se myös sopii huonosti nyky-yhteiskunnan arvomaailmaan ja kansanterveydelliseen ajatteluun. Myös THL esittää, että kaikkien huumeiden käytön kriminalisoinnista tulisi luopua. Tilanteessa, missä huumeita käyttävän henkilön ei tarvitse pelätä rangaistusta tai rikolliseksi leimautumista, on huomattavasti nykyistä helpompaa tarjota monipuolista sosiaali- ja terveydenhuollon tukea ja hoitoa. Huumeiden käytön puheeksi otto erilaisissa palveluissa, esimerkiksi terveydenhuollossa, olisi luontevampaa kummallekin osapuolelle, kun käytöllä ei olisi enää rikollisuuden leimaa. Se edistäisi myös ongelmakäyttäjien hoitoon hakeutumista ja ohjausta. Rangaistavuuden sijaan huumeiden käytön ehkäisyyn ja haittojen vähentämiseen tarvitaan uusia keinoja ja menettelytapoja. Oppia voisi ottaa esimerkiksi siitä, kuinka tupakointi on saatu vähenemään ilman kriminalisointia. Täten Helsingin Keskustanuoret esittävät, että huumeiden käytön rangaistavuudesta tulisi luopua.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret jakaa aloitteen näkemyksen, jonka mukaan huumausainepolitiikassa tulee siirtyä yhä vahvemmin kriminaalipolitiikan luomasta pelotteesta sosiaalipolitiikan luomaan huolenpitoon. Huumeenkäyttäjän sijaan rikosoikeudellisen vastuun huumeongelmassa kantaa laitonta kauppaa pyörittävä taho, kun taas käyttäjä itse tulee nähdä apua tarvitsevana yksilönä.

Keskustanuoret kannattaa kannabiksen käytön rangaistavuudesta luopumista, mutta ei kuitenkaan kannata rangaistavuudesta luopumisen laajentamista kaikkiin huumausaineisiin. Keskustanuoret esittää uudeksi ratkaisuksi mallia, jossa luodaan yhtenäinen linja koskemaan reagointia tilanteeseen, jossa henkilö jää kiinni huumeiden käytöstä tai hallussapidosta

ensimmäistä kertaa. Henkilön jäädessä kiinni huumeiden käytöstä hänet ohjataan arvioitavaksi. Arviointitapaamisessa pyritään määrittelemään yksilöllinen tilanne koskien esimerkiksi sitä, onko kyseessä viihdekäyttö vai addiktio, johon henkilö kaipaa apua. Tämän jälkeen henkilö ohjataan arvioidun tarpeen mukaan sopivan avun piiriin. Tapauksesta jää yksilölle nk. hallinnollinen merkintä terveydenhuollon tarpeisiin, mutta ei rikosoikeudellista merkintää. Keskustanuorten näkemyksen mukaan rikosoikeudellinen vastuu tulee kuitenkin säilyttää tilanteissa, jossa käyttö on toistuvaa ja yksilö ei sitoudu hoitoon tai kuntouttavaan toimintaan.

5. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Inklusio ilman resursseja on heitteillejätto.

Pisa-tulokset ovat romahtaneet ja suomalainen opetusjärjestelmä on kriisissä. Opetussuunnitelmaa on muutettu liian tiuhaan tahtiin ja opettajat ovat tyytymättömiä tähän. Erityisesti vaatimus inklusiosta, siten että erityisluokkia karsitaan ja kaikki laitetaan samalle luokalle, on haitallista, jos resursseja ei lisätä. Tarvitaan tukea luokkiin sekä erityisjärjestelyjä niitä tarvitseville. Inklusio ei voi olla säästökeino. Opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava oppilaan etu. Tällöin lapsi tai nuori saa oppimiseensa ja osallistumiseensa riittävästi tukea riippumatta siitä, missä opetus järjestetään. Myös matalan kynnyksen lähi-mielenterveyspalveluihin kouluihin tulisi panostaa. Helsingin Keskustanuoret vaativat, että inklusiota ei käytettäisi säästökeinona.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ilman riittäviä resursseja ei ole mahdollista tarjota jokaisen henkilön tarvitsemaa tukea oppimisympäristöissä. Keskustanuoret toivoo, että viime aikoina runsaasti muokattua opetusjärjestelmää ei muokata jälleen kerran uudelleen ilman alan ammattilaisia kuunnellen.

6. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Avoimien korkeakouluopintojen pitää oikeuttaa opintotukeen, jos opintopisterajat täyttyvät.

Ensikertalaiskiintiön myötä alan vaihtaminen on paljon vaikeampaa kuin ennen. Olisi siis oikeus ja kohtuus, että avoimet korkeakouluopinnot oikeuttaisivat opintotukeen ja opiskelijakorttiin, mikäli opintopisterajat täyttyisivät. Riittävä tahti olisi viisi (5) opintopistettä tukikuukautta kohti. Nämä tukikuukaudet toki vähennettäisiin kokonaistukimäärästä. Helsingin Keskustanuoret vaativat aktiivisia toimia muutoksen edistämiseksi.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa ja on aina kannattanut maksutonta koulutusta. Mahdollisuuksien tasa-arvo on koulutusjärjestelmämme kulmakivi. On tärkeää pitää huoli siitä, että väyläopintojen määrä ei kasva merkittävästi ja niitä ei käytetä korkeakoulutuksen rahoituslähteenä. Avoimen väylän lisääminen aiheuttaa eriarvoisuutta opiskelijoiden kesken ja uhkana on, että korkeakoulu keskittäisi henkilöresursseja väyläopintoihin lisätulojen toivossa.

Tulee muistaa, miksi opintoetuudet ovat Suomessa nykymallin kaltaisia. Opintotuki on ensisijaisesti sosiaaliturvaa – ei palkkio suoritetuista opintopisteistä. Opintotuen tulee mahdollistaa täysipäiväinen, tutkintoon tähtäävä opiskelu. Keskustanuorten tavoitteena on, että Suomessa siirrytään perustuloon.

7. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Alle 22-vuotiaille ja yli 62-vuotiaille pienemmät ansiotuloverot.

Nuorilla on kaikki edesspäin, mutta itsenäisyyttä harjoitellaan ja rahaa tarvitaan ensimmäisen kodin tavaroista takuuvuokriin sekä omaa asuntoa varten kerättävän sijoituspääoman kasaamiseen. Haluammeko, että nuoret eivät syrjäytyisi ja innostuisivat työelämästä? Tehdään siis työn hankkimisesta heille kannattavampaa. Meillä ei ole varaa menettää yhtäkään nuorta vaan pienenä kansana jokaisen yksilön on kannettava kortensa keoon. Haluamme myös syntyvyyttä ylöspäin ja parhaitenhan sitä tuetaan mahdollistamalla se ensinnäkin taloudellisesti. Tämä keino kohdentaisi lisätuloja oikein ja tukisi talouskasvua. Meidän myös pitää pidentää ikääntyneiden ihmisten työuraa ja houkutella heitä vastaanottamaan kaikenlaista työtä nuorten ohella.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Alle 22-vuotiaat harvoin maksavat merkittävää määrää ansiotuloveroa. Eläkkeellä olevien ansiotuloverojen vähentäminen vaikuttaisi merkittävästi valtion talouteen, sillä eläke on verotettavaa tuloa.

Eläkkeellä olevien ansiotuloverojen vähentäminen kannustaisi työntekoon myös vanhemmalla iällä. Tämä olisi tärkeää, sillä Suomessa on merkittävä työvoimapula. Pitkällä aikavälillä Keskustanuoret kannattaa kaikkien ansiotuloverojen alentamista.

8. Helsingin ja Uudenmaan keskustanuoret: Vammaisasiavaltuutettu Suomeen

Vammaiset tarvitsevat lakien toteuttamista puolustamaan vammaisasiavaltuutetun, joka on perehtynyt heidän asioihinsa ja puolustaa vammaisten asemaa yhteiskunnassa ja valvoo, että lainmukaiset oikeudet toteutuvat. Kaikesta itse huolehtiminen on raskasta ja aikaa vievää. Kaikilla vammaisilla/vammautuneilla ei voimavarat tähän riitä. Suomessa on useita muita asiavaltuutettuja olemassa, ei kuitenkaan yhtä tahoa, joka puolustaisi vammaisten oikeuksia

ja lakien toteuttamista ilman syrjintää. Muutkin kuin vammaislait lainsäädännössä ja kuntatason sekä poliittisista että virkamiespäätöksistä koskevat vammaisia. Niiden toteutuminen kuitenkin vaatii liian usein liian monessa kunnassa ja toimijalla hallinto-oikeuksien kautta valituskierroksen laillisten oikeuksien toteutumiseksi. Kaikessa yhteiskunnan toiminnassa ja lainsäädännössä tulee ottaa huomioon vammaisvaikutukset. Näin ei nyt tapahdu.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa edistää vammaisten asemaa yhteiskunnassamme. Lainsäädännössä jää usein huomiotta vaikutukset vammaisiin ihmisiin. Sopiva toimija vammaisten asioiden ajamiseen olisikin aloitteessa ehdotettu vammaisasiavaltuutettu.

9. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Vammaisten asemaa työelämässä on parannettava

Suomi kärsii työvoimapulasta. Nykyinen väestömme ei riitä korvaamaan tarvittavaa osaaajapulaa, mutta yhteiskuntamme ei ole hyödyntänyt täysmääräisesti työkykyisen väestön potentiaalia. Suomalainen yhteiskunta nimittäin syrjii vammaisia ihmisiä epäämällä heiltä suoraan mahdollisuuden kuulua työkykyisten väestöryhmää.

On häpeällistä, että Suomessa on joukko korkeasti koulutettuja sokeita ja pyörätuolia käyttäviä henkilöitä, jotka eivät kuulu automaattisesti osaksi työelämäämme. Tämä johtuu siitä, että Kansaneläkelain 12 § momentin 4 mukaan: "Työkyvyttömyyseläke myönnetään aina pysyvästi sokealle tai liikuntakyvyttömälle, samoin kuin henkilölle, joka sairautensa, vikansa tai vammansa vuoksi on pysyvästi niin avuttomassa tilassa, ettei voi tulla toimeen ilman toisen henkilön apua."

Käytännössä momentti tarkoittaa sitä, että luokittelemme automaattisesti sokeat sekä pyörätuolia käyttävät suoraan pysyvästi työkyvyttömyyseläkkeen pariin. Tämä näkyy suoraan työelämäosallisuudessa, jonka mukaan vain 20 % sokeista ja pyörätuolia käyttävistä henkilöistä on työelämässä.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat, että Kansaneläkelain pykälä 12 momentti 4 tulee muuttaa siten, ettemme automaattisesti luokittele sokeita tai pyörätuolia käyttäviä työkyvyttömyyseläkkeen pariin. Muutos edistäisi aidosti tasa-arvoista suomalaista työelämää sekä toimisi mahdollisesti kulttuurin muutosta synnyttävänä toimenpiteenä.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Työmarkkinat tarvitsevat jatkuvasti yhä enemmän osajia. Tietty ihmisryhmä, vammaiset, jäävät tästä usein ulkopuolelle. Keskustanuoret kannattaa kansaneläkelain 12 § 4. momentin

muuttamista, jolloin vammaisia ei automaattisesti luokiteltaisi työkyvyttöviksi. Keskustanuoret on kuitenkin huolissaan byrokratian lisäämisestä, sillä lain muuttamisen jälkeen jokainen tapaus tulee arvioida yksilöllisesti.

10. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Vammaispolitiikkaa, joka edistää aidosti vammaisten oikeuksia kuulua osaksi suomalaista yhteiskuntaa

Vammaisten henkilöiden asema ja osallisuus suomalaisessa yhteiskunnassa on unohdettu täysin. Tämä näkyy eniten etenkin esteettömyyskysymyksissä, sillä Suomessa vammaisten elämänpiiri mielletään rajoittumaan kodissa tapahtuvaksi. Samalla luokittelemme vammaiset aktiivisen toimijuuden sijaan julkisten palveluiden varaan rakentuvaksi hoivasubjekteiksi. Asennekulttuuri on johtanut siihen, että emme ole aidosti edistäneet vammaisten yhdenvertaista asemaa.

Esimerkiksi vammaispalveluiden kuljetuspalvelut eivät ole aito ratkaisu, vaan keinotekoinen vaihtoehto mahdollistaa vammaisten liikkuminen kotoaan pois, sen sijaan, että rakentaisimme aidosti vammaisia huomioonottavan julkisen liikenteen järjestelmän.

Toinen surullinen esimerkki vammaisten yhdenvertaisuuden toteutumattomuudesta on Eduskunnan täysistuntosali. Eduskunta peruskorjattiin vuosina 2015—2017, jolloin myös täysistuntosalia päivitettiin. Huolimatta peruskorjauksesta, istuntosali ei ole esteetön, minkä vuoksi pyörätuolissa oleva kansanedustaja ei pysty pitämään puhetta puhujapöytästä.

On huolestuttavaa, että Suomi yhdessä muun Euroopan kanssa on jäämässä pitkälle takamatkalle vammaisten oikeuksien toteutumisessa suhteessa Yhdysvaltoihin (ADA) ja Kanadaan. Siksi Keskustanuorten tulee luoda sellaista vammaispolitiikkaa, joka edistää vammaisten oikeutta, ja jossa vammaiset henkilöt nähdään aktiivisina toimijoina kaikilla elämän osa-alueilla.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa yhteiskuntamme palveluiden ja toiminnan olevan paremmin kaikille saavutettavissa. Tähän tehtävät parannukset tulisi huomioida läpileikkaavasti kaikilla elämän osa-alueilla. Keskustanuorten kannattama vammaisasiavaltuutettu on oiva apu edistää vammaisten edunvalvontaa yhdessä muiden toimijoiden, kuten Kehitysvammaliiton kanssa.

11. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomessa tulee säätää laki esteettömyydestä yleisesti

Suomen esteettömyyttä koskeva kansallinen ja EU:n lainsäädäntö on hyvin pistemäistä, eikä huomioi kokonaisvaltaisesti esteettömyyden kysymyksiä. Pistemäinen lainsäädäntö on johtanut siihen, että esteettömyys ei aidosti toteudu, ja jättää ”sokeita pisteitä” eri

lainsäädäntöjen kohdatessa. Tällaisia esimerkkejä löytyy esimerkiksi rakennetun ympäristön eri lainsäädännöistä.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaatii, että Keskustanuoret lähtee ajamaan uutta lakia ”Laki esteettömyydestä yleisesti”, jotta jo olemassa olevalle pistemäiselle lainsäädännölle saataisiin kansallisesti yhteiset raamit.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Euroopan unionin esteettömyysdirektiivi tukee tavoitetta, jonka mukaan kaikilla tulee olla yhdenvertainen mahdollisuus osallistua yhteiskuntaan. Yleinen laki esteettömyydestä olisi kuitenkin todella hankalaa toteuttaa, sillä eri asioilla on erilaisia esteettömyystarpeita. Esteettömyys pitäisi saada sisällytettyä paremmin kaikkiin olemassa oleviin lakeihin.

12. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Keskustanuorten edistettävä täsmätyökykyisyyttä

Suomessa vallitsee työvoima- ja osaajapula, jota voitaisiin osittain helpottaa räätälöimällä työtehtäviä työntekijän työkyvyn mukaisesti. Tässä auttaisi, jos siirtyisimme työllistämispoliitikassa osatyökykyisyydestä täsmätyöllistämiseen. Täsmätyö tarkoittaa työntekijän työkyvyn ja suoriutumisen mukaan selkeästi räätälöityä tehtävää tai tehtäväkokonaisuutta. Työn sisällön lisäksi täsmätyöllä voidaan vaikuttaa työhön liittyvien muiden viitekehysten, kuten työympäristön täsmäyttämistä.

Täsmätyökyky on osatyökykyä paljon laajempi sekä monipuolisempi käsite. Täsmätyö ja täsmätyökykyisyys mahdollistaisivat hyödyntämään laajemmin työvoimaa, mutta myös kohdennetusti suunnittelemaan yksilölle aidosti sopiva työ. Se antaa työelämän tuen toimintojen parissa työskenteleville tarkoituksenmukaisemman välineen auttaa yksilöä, jonka täysi työkykyisyys on alentunut, työllistymään.

Täsmätyö olisi sekä työntekijän että työnantajan etu, mutta myös yhteiskunnan etu. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaatii Keskustanuoria sisällyttämään täsmätyön ja täsmätyökykyisyyden hengen osaksi omaa työvoima- ja sosiaalipoliittisia linjauksiaan.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa osatyökykyisten hankaluudet työmarkkinoilla. Ongelma on paljolti kulttuurillinen, joten yhtä selkeää parannuskeinoa ei ole, mutta pitkäjänteinen työ asian hyväksi tuottaa tulosta pitkällä aikavälillä. Tarvitaan lisää ymmärrystä ja osaamista täsmätyökykyisten työllistämiseksi monelta eri tasolta. Ymmärryksen ja osaamisen myötä kynnys hyödyntää kaikenlaista osaamista laskee.

Muutoksen pitää tapahtua monella eri taholla, kuten työllisyyttä edistävien julkisten toimijoiden, edunvalvontatahojen, sekä itse työllistäjien ja eri tasoilla työskentelevien henkilöiden keskuudessa. Erityisesti tarvitaan keskustelua ja ymmärryksen lisäämistä täsmätyökykyisyyden mahdollisuuksista. On selvää, että täsmätyökykyisyyden tulee olla myös yksi työkaluista Keskustanuorten tulevissa työelämälinjauksissa.

13. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Selkeyttä kauppojen hyllyille-Kauppoihin omat osiot kotimaisille elintarvikkeille

Kuluttajan mennessä kauppaan on kotimaisen elintarvikkeen ostaminen tehty haastavaksi. Joka toisessa laatikossa on kotimainen joutsenlipulla merkitty tuote ja viereisessä laatikossa ulkomailla kasvatettu tuote. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat, että kauppoihin tehdään selkeä ero kotimaisen ja ulkomaisen tuotteen välille järjestämällä tuotteet niin, että saman kategorian kotimaiset tuotteet ovat erikseen ja ulkomailta tuodut ja ulkomailla tuotetut elintarvikkeet ovat erikseen. Helpotetaan kuluttajia suosimaan suomalaisia puhtaita elintarvikkeita, kun pidetään kotimaiset tuotteet selkeästi erillään ulkomaisista.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee järkevämpänä panostaa tuotemerkintöihin, jotta kuluttaja näkee selkeästi tuotteen ja sen jalostuksen alkuperämaan. Tärkeää olisi myös lisätä tietoisuutta eri merkkien merkityksestä, sillä niiden selkeytys ei auta, jos merkitystä ei tiedetä.

14. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kotimaisuusmerkit kuriin

Myytavissä elintarvikkeissa on laaja kirjo ”kotimaisuutta” ilmentäviä merkkejä. Kuitenkin aitoa kotimaisuutta ilmentävät merkit on ennalta määritelty, eikä esimerkiksi Suomen lipun käyttäminen takaa tuotteen kotimaisuutta. Erilaisten kotimaisuutta ilmentävien merkkien, kuten Suomen lipun käyttäminen saattaa hämätä ostavaa asiakasta kuvittelemaan, että ostettava tuote on kotimaisista raaka-aineista tehty. Tosiasiassa totuus saattaakin olla muuta ja tuotteen raaka-aineet ovat muualta kuin Suomesta. Nykyisillään merkitsemisviidakko siis huijaa asiakasta, kun käytettävillä kotimaisuustunnuksilla pyritään luomaan kuvitelma tuotteen kotimaisuudesta.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat, että kaupoissa myytävien elintarvikkeiden merkitsemiseen puututaan ja suitsitaan nykyistä merkkiviidakkoa. On erityisen tärkeää, että asiakkaille ei luoda harhakuvitelmaa siitä, että tuote on kotimaista. Siksi Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret katsovat tärkeäksi, että jatkossa ei saisi käyttää muita kotimaisuuteen viittaavia merkkejä, kuin aitoja ennalta määriteltyjä merkkejä (esim. joutsen lippu).

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Jokaisen kuluttajan on helposti tunnistettava tuotteen alkuperä. Kuluttajaa hämääviin tuotemerkeihin ja nimiin on puututtava aiempaa tarkemmin. Merkinnällä varustetut elintarvikkeet eivät saa poistua Suomesta missään tuotannon vaiheessa. Raaka-aineiden lisäksi myös tuotantotyö tulee siis kokonaisuudessaan tehdä Suomessa.

15. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomeen uusi vieraslajistrategia

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaatii, että Keskustanuoret lähtee ajamaan seuraavaan hallitusohjelmaan kirjausta kansallisesta vieraslajistrategiasta.

Suomen ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa kansallinen vieraslajistrategia on vuodelta 2012. Strategia pitää sisällään edelleen tarpeellisia ja vaadittavia toimenpiteitä. Siitä huolimatta strategia on vanhentunut. Strategian jälkeen Suomessa ja EU:ssa on säädetty useita vieraslajeja koskevia säädöksiä, kuten Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (2016) ja EU:n vieraslajiasetus (2015). Lisäksi Arktinen neuvosto on hyväksynyt ministerikokouksessaan Arktista aluetta koskevan vieraslajistrategian (2017). Muuttuneen lainsäädännön rinnalla Euroopan unioni on päivittänyt koko unionin aluetta koskevaa vieraslajiluetteloa, joista viimeisin täydennys on vuodelta 2022.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret kantaa huolta vieraslajien vaikutuksista luonnon monimuotoisuudelle, uhanalaisten ja vaarassa olevien kotoperäisten lajien säilymiselle sekä vaikutuksille maa- ja metsätalouteen. Erityistä huolta nostaa ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen arktiseen ilmastoon tottuneelle eliöstölle.

Keskustanuorten on lähdeävä edistämään nykyisellä hallituskaudella periaatepäätöstä koskevaa kirjausta uudesta vieraslajistrategiasta tavoitteena saada kirjaus seuraavan hallituksen hallitusohjelmaan.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa vieraslajistrategian päivittämistä. Osa vieraslajeista menestyy Suomessa huonosti ja kanta katoaa, mutta osa menestyy ja leviää haitaten alkuperäislajien elinympäristöjä. Keskustanuoret on huolissaan erityisesti haitallisista vieraslajeista ja niiden leviämisestä Suomessa. Keskustanuoret haluaa ylläpitää Suomen monipuolista ja ainutlaatuista alkuperäistä eliökantaa.

16. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomen tulee sitoutua sopimukseen autonomisten aseiden kieltämiseksi

Yli 90 valtiota on sitoutunut Punaisen Ristin kansainvälisen komitean suositukseen hyväksyä oikeudellisesti sitovia sääntöjä autonomisten asejärjestelmien osalta. Suomi on osallistunut autonomisia asejärjestelmiä käsitteleviin kokouksiin, mutta ei ole vielä ilmoittanut tukevansa autonomisten aseiden kieltämistä koskevaa kansainvälistä oikeudellista sääntelyä.

Autonomisia asejärjestelmiä kutsutaan kansankielisesti tappjaroboteiksi tai robottiaseiksi. Autonomiset asejärjestelmät ovat aseita, jotka pystyvät niin etsimään, tunnistamaan kuin tappamaan kohteensa täysin itsenäisesti ilman ihmisen kontrollia. Autonomisia aseita ei ole vielä käytössä, mutta niitä kehitetään jo useissa eri maissa, kuten Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa, Venäjällä, Ranskassa, Israelissa ja Etelä-Koreassa. Teknologian nopea kehitys mahdollistaa yhä useamman valtion rakentamaan tällaisia järjestelmiä lähitulevaisuudessa, ja autonomisten järjestelmien pelätäänkin synnyttävän uudenlaisen asevarustelukilpailun. Asevarustelukilpailu itsessään synnyttää jännitteitä sekä heikentää globaalia turvallisuutta, kun kynnyks sodankäynnille laskee eikä kansainvälinen järjestelmä tunnista robottiaseiden vastuuta sotarikollisena.

Autonomiset asejärjestelmät hyödyntävät moninaisesti tekoälyteknologiaa. Tekoälyteknologiaa koskevat tutkimukset osoittavat, ettei tekoälyn pirstaleinen sääntely toimi aukottomasti. Tehokkaampaa on säätää kansainvälisesti kaikkiin vaikuttavaa lainsäädäntöä, jotta toivottu hyöty saavutetaan. Kansainväliset kieltosopimukset sodankäynnissä ovat myös tunnetusti tehokkaita, ja tästä esimerkkeinä toimivat kemiallisten aseiden ja henkilömiinojen kieltosopimukset.

Autonomisten asejärjestelmien kieltäminen siis perustuu lukuisiin ongelmiin, joita itsenäisesti ilman ihmisen ohjausta toimivat aseet aiheuttavat. Ongelmat kytkeytyvät etiikan, oikeuden ja turvallisuuden alle. Päätös tappamisesta ei koskaan saa siirtyä ihmiseltä koneelle.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaatii, että Suomi yhtyy oikeudellisesti sitoviin kansainvälisten sääntöjen muodostamiseen, joka kieltää autonomisten asejärjestelmien kehittämisen ja käyttämisen sodankäynnissä. Samalla Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret esittää, että Keskustanuoret tunnistaa autonomisten asejärjestelmien kehittämisen vaarat, ja politiikallaan ohjaa sellaista toimintaympäristöä, joka pyrkii minimoimaan autonomisista asejärjestelmistä koituvat haitat.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Tarve autonomisten asejärjestelmien kieltämisen on olemassa niiden selvästi perinteisiä asejärjestelmiä suuremman tuhovoiman ja inhimillisyyden katoamisen vuoksi. Keskustanuoret ei kuitenkaan näe edellytyksiä sopimukseen sitoutumiseksi, mikäli sotilaallisesti vahvat maat, kuten Kiina, Yhdysvallat ja Venäjä eivät sitoudu sopimukseen. Suomen Puolustusvoimien hallussa oleva asekantra ei pohjautu autonomisiin aseisiin ja tuhoamiseen.

Vallitsevassa, konfliktierkässä maailmantilanteessa itsenäisen Suomen tulee olla aseellisessa valmiudessa kaikin tavoin, geopoliittisen sijaintimme vuoksi. Keskustanuorten mielestä Suomen päämääränä pitäisi kuitenkin olla, että kansainvälisissä sopimuksissa

sitouduttaisiin autonomisten aseiden kieltämiseen, mikäli kaikki maat, etenkin suurvallat, tähän yhdessä suostuisivat.

17. Etelä-Pohjanmaan keskustanuoret: Kohti globaalia perustuloa

Työn tulevaisuutta tutkinut Millenium-verkoston Työ/Teknologia 2050 -hanke rakensi kolme erilaista skenaariota, jotka tarkastelevat kaikkien teknologioiden vaikutusta työn tulevaisuuteen. Hanke on ollut verkoston historian suurin, ja siihen osallistui toimijoita vaiheesta riippuen yli 50 eri maasta.

Hankkeen tulosten mukaan kriittinen hetki työn tulevaisuuden sekä koko ihmiskunnan kannalta tapahtuu, kun niin kutsuttu supertekoäly eli monenlaisista tehtävistä itsenäisesti selviävä tekoäly rakentuu tekoälytekniikan tyypilliseksi muodoksi. Tähän kriittiseen pisteeseen nähdään olevan alle 30 vuotta aikaa, jonka jälkeen tekoälykehitys tulee aidosti vaikuttamaan yksilöiden työllisyyteen globaalisti. Tutkijat arvioivatkin, että tästä selvitäkseen on toimeentulo ja työ erotettava toisistaan. Hankkeen eri skenaarioiden lopputulemana on globaalin perustulon toteuttaminen.ⁱⁱ

Tutkijoiden mukaan globaalisti toteutettava perustulo voitaisiin rahoittaa esimerkiksi "veroparatiiseja sulkemalla (20 %), arvonlisäverolla (12 %), uusista teknologioista hyötyneiden varallisuusverolla (11 %), robottiverolla (11 %), kansainvälisten varainsiirtojen verolla (niin sanottu Tobin-vero 9 %), minimitason määräämisellä yhtiöverolle maailmassa (9 %) ja voitolla, jotka kerätään valtion omistamista yhtiöistä (7 %)."

Globaaliin perustuloon päästäksemme, on hankkeessa todettu kansallisten perustulomallien kokeilun välttämättömyys parhaan mahdollisen mallin löytämiseksi. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret uskoo, että Keskustanuorten perustulomalli eli progressiivinen negatiivinen tulovero, on tähän paras. Uskomme työn vastaanottamisen kannattavuuden vaikuttavan positiivisesti myös kaikkein markkinataloushenkisimpien toimijoiden keskuudessa.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret näkee, että Keskustanuorten tulee ajaa yhä voimakkaammin perustulomallinsa käyttöönottamista. Suomen tulee olla eturintamassa rakentamassa yhteiskuntaa, joka huomioi teknologian vaikutukset työn muutoksiin. Eturintamassa oleminen mahdollistaisi Suomea näyttämään esimerkkiä koko muulle maailmalle sekä olemaan mahdollisesti myös mallimaa globaalisti toteutettavan perustulon mallille.

*Lähde: Kuusi, Osmo & Heinonen, Sirkka (2020). Tulevaisuuspolkuja kapeasta tekoälystä vahvaan tekoälyyn. Tieteessä Tapahtuu, 38(3). Noudettu osoitteesta <https://journal.fi/tt/article/view/95561>

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esitetyn tulevaisuuskuvan tekoälyn ja siihen liitettyjen teknologioiden kehityksestä ja sen vaikutuksesta työhön ja toimeentuloon. On selvää, että kansallisvaltiot joutuvat suuren pohdinnan äärelle, mikäli työn ja toimeentulon suhde muuttuu näin radikaalisti, eikä suurelle osalle kansasta ole tarjolla toimeentuloon riittävää työtä.

Keskustanuorten periaatteena on valtioiden itsenäisyys esimerkiksi sosiaaliturvaan liittyvissä kysymyksissä. Kuvatussa skenaariossa perustulojärjestelmä nousisi ylivoimaisesti toimivimmaksi ratkaisuksi haasteisiin, jolloin maailman katseet kääntyvät edelläkävijöihin. Tieteeseen uskovana ja tulevaisuuteen katsovana liikkeenä Keskustanuorten tulee jatkaa varautumista tulevaan viitoittamalla tietä kohti uusia perustulokokeiluja ja myöhemmin kansallista perustulojärjestelmää.

18. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Henkilöauton konvertointituki takaisin

Liikenteen päästöjä on vähennettävä ja maataloutta kehitettävä. Kotimaisen, ehdasta lannasta mädätetyn biokaasun arvo myös liikennepolttoaineena on huomattu jo aikaa sitten. Ongelma on enää se, miten biokaasun liikennekäyttö yleistyisi ja kykenisi todella korvaamaan isossa mittakaavassa uusiutumattomia polttoaineita. Tilanne huutaa valtiota!

Bensiini- ja dieselikäyttöinen ajoneuvo on teknisesti mahdollista muuntaa kaasua polttoaineena hyödyntäväksi. Käyttövoimamuutos, eli konvertointi on kuitenkin tavalliselle pensa-autoilijalle varsin kallista. Tavallisen henkilöauton konvertoinnin hinta on keskimäärin n. 3000 €. Korkea hinta on olennainen este kaasuautoilun lisääntymiselle. Aiemmin valtio on tukenut konvertointia 1000 €:lla, ja tuen tarve on edelleen olemassa. Suomeen tarvitaan jälleen henkilöauton konvertointituki, mutta paras malli olisi suhteellinen osuus konvertoinnin hinnasta, eli esimerkiksi 30 %/ajoneuvo.

Henkilöauton konvertointituen käyttöönottoa puoltaa myös se, että biokaasun kysynnän lisääntyttyä suomalainen maatalous nostaa päätään uusiutuvan energiantuotannon edistäjänä, mikä myös parantaa maatalouden julkikuvaa. Maatiloilla syntyvästä lannasta ja muista orgaanisista aineista mädätetty biokaasu on koko kierto huomioiden hiilineutraalia ja uusiutuvaa. Ilman konvertointitukea biokaasun liikennekäyttö ei lisääny sitä tahtia, kuin olisi tarpeen ja hyväksi.

Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret esittää, että Suomessa otetaan käyttöön valtion rahoittama henkilöauton konvertointituki, jonka taso on jokaista muunnettavaa autoa kohden 30 % konvertoinnin kokonaishinnasta. Keskustanuorten Keski-Pohjanmaan piiri myös vaatii, että Suomen Keskustanuoret toimittaa aloitteen viestiä Keskustan eduskuntaryhmän suuntaan ja näin edistää konkreettisesti konvertointituen syntymistä.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorille biokaasun hyödyntäminen on keskeinen avain kohti kestävämpää liikkumista ja yhteiskuntaa. Autojen konvertointituki on toimiva keino kannustaa yksityishenkilöitä siirtymään kohti kaasuautoilua, joka samalla luo alan toimijoille lisää kannustimia laajentaa jakeluverkkoa. Tämän lisäksi täytyy luoda kannustimia sille, että suuremmat maatilat voisivat jatkossa toimia kaasun tankkauspisteinä. Keskeinen este laajemmalle kaasusiirtymälle on Euroopan unionin nihkeä suhtautuminen kaasuun käyttövoimana. Tarvitaan siis myös vahvaa EU-vaikuttamista, jossa biometaania kohtaan avaudutaan nykyistä enemmän ja maakaasu pyritään siirtämään pois liikenteen käyttövoimien poolista.

Keskustanuoret näkee biokaasun ja synteettisen metaanin eli nollakaasun myös erittäin tärkeänä osana hiilineutraalin yhteiskunnan energiataloutta. Metaani on teknisesti kypsä ratkaisu, joka ei-fossiilisesti tuotettuna helpottaa muutosta kohti hiilineutraaliutta ja vahvistaa huoltovarmuutta.

19. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Puoluejohdolle terveiset: Kepu, älä petä!

Pohjois-Savon Keskustanuoret vaatii Keskustan puoluejohtoa noudattamaan yhdessä sovittuja ja puoluekokouksessa hyväksytyjä linjauksia. Puolueemme vahvuus perustuu yhtenäisyyteen ja jäsentemme luottamukseen puoluejohdon kykyyn johtaa meitä sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Viime vuosina olemme havainneet tilanteita, joissa puoluejohto on tehnyt päätöksiä tai toiminut tavoilla, jotka ovat ristiriidassa aiemmin sovittujen linjausten ja puoluekokouksessa hyväksytyjen päätösten kanssa. Tämä on aiheuttanut epäselvyyksiä ja epäluottamusta jäsentemme keskuudessa. Vaadimme että puoluejohto toimii avoimesti ja on vastuussa jäsenistölle tekemistään päätöksistä.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Näinhän asian pitää olla. Eduskuntaryhmä toimii kansan mandaatilla, mutta puoluejohdon täytyy toimia puoluevaltuuston ja puoluekokousten kantojen mukaisesti. Ei ole ihme, että äänestäjien luottamus järkkyy, jos puoluedemokratiaa sivuutetaan.

20. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Liittokokouksen kannanotto maahanmuuttopoliittinen

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittää, että liittokokous ottaa kantaa vellovaan ja kiristyvään maahanmuuttopolitiikkaan kannanotossaan. Keskustanuorten maahanmuuttopoliittinen linjaus on hyväksytty vuonna 2015 ja sen jälkeen Keskustanuorissa ei ole otettu aktiivisesti osaa maahanmuuttopoliittiseen keskusteluun. Tämä keskustelu on saanut uutta potkua Perussuomalaisen nousua hallitukseen. Keskustanuorten tulee antaa uskottava vaihtoehto Perussuomalaisen ja nykyisen hallituksen kylmään ja rumaan maahanmuuttopolitiikkaan.

Hallitusohjelman linjaukset ovat haitallisia mm. osaajapulamme kannalta. Suomi tarvitsee kipeästi työperäistä maahanmuuttoa, eikä tämä hallitus sitä ole helpottamassa. Työntekijän tuloajan nostaminen, perheenyhdistämisen vaikeuttaminen, pysyvän oleskeluluvan ja kansalaisuuden saamisen hankaloittaminen sekä kolmen kuukauden sääntö ovat esimerkkejä hallitusohjelman haluttomuudesta edistää työperäistä maahanmuuttoa. Ongelmallista on myös hallituksen halu laskeutua kansainvälistensopimusten minimitasolle. Keskustanuorten ei tule antaa Perussuomalaisten hallita maahanmuuttopoliittista ilmatilaa vaan tarjota inhimillisempi, Suomen vetovoimaa ja maakuvaa edistävä vaihtoehto.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa tunnistaa ja tunnustaa niin maahanmuuton haasteet kuin positiivisetkin puolet. Maahanmuuttopoliittikka on liittokokouksen kannanoton aiheena hyvä ja lähes aina ajankohtainen.

21. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Vanhusten päiväkotit kärkihankkeeksi sosiaali- ja terveysministeriölle

Väestöpyramidin kääntyminen pääläelle on valtava haaste yhteiskunnallemme ja pakottaa meidät löytämään uudenlaisia toimintatapoja vanhustenhoitoon. Vanheneva väestö tuo mukanaan haasteita niin talouteen kuin hoitohenkilökunnan- ja paikkojen riittävyyteenkin. Yhteiskunnan kannalta, mutta ennen kaikkea vanhuksen itsensä kannalta on sitä parempi, mitä pidempään henkilö voi asua omassa kodissaan. Omassa kodissa mahdollisimman pitkään asuminen tuo yhteiskunnalle säästöjä, vähentää painetta resursseissa ja on ennen kaikkea inhimillisempää ja mielekkäämpää elämää vanhukselle itselleen.

THL:n mukaan 57 prosenttia omaishoidettavista olisi intensiivisen kotihoidon tai tehostetun palveluasumisen asiakkaita, jos heillä ei olisi omaishoitajaa. Omaishoitaja puolestaan on yhä useammin iäkäs ja hoitaa omaa puolisoaan. 80 prosenttia omaishoitajista hoitaa läheistään lähes ympärivuorokautisesti sitovasti ja erityisesti iäkkäällä omaishoitajalla on erittäin suuri riski uupua. Lakisääteiset vapaapäivät ja omaishoitajanpalkkio eivät yksinään riitä.

Omaishoito on Suomelle todella merkittävä voimavara, jossa on edelleen potentiaalia, jota ei ole vielä kyetty hyödyntämään. Vanhusten päiväkotit tukisi kotona asumista ja tarjoaisi niin hoidettavalle kuin hoitajallekin helpotusta ja hyvinvointia arkeen. Tämän kaltainen päiväkotimalli mahdollistaisi ja kannustaisi myös vanhuksen omia lapsia ryhtymään omaishoitajiksi.

Suomesta löytyy jo muutamia esimerkkejä tämän kaltaisista malleista, mutta esimerkkejä hyvin toimivista malleista voitaisiin hakea myös muualta Euroopasta, jossa vanhusten päiväkotit on jo huomattavasti laajempi ilmiö. Vanhuksille suunnattuja päiväkoteja voitaisiin tuoda yhteen lapsille suunnattujen päiväkotien kanssa. Tällä on tutkitusti monia myönteisiä vaikutuksia sekä lapsille että vanhuksille.

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittää, että hallitus edistää vanhusten päiväkotimallin pysyvää ja laajamittaista käyttöönottoa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa vanhusten päivätoimintaa kaikille sitä haluaville ja tarvitseville. Aktiivisempi päivätoiminta toisi virikkeitä sekä hyvinvointia iäkkäille ihmisille. Kannustamme myös päivätoimintaan, jossa tehdään yhteistyötä lasten päiväkotien kanssa.

22. Kaakon Keskustanuoret: Itä-Suomen lähijunaliikenteeseen panostettava

Tällä hetkellä Itä-suomessa kulkee lähinnä Pendolinoja ja InterCity junia, jotka ohittavat pieniä asemia ja näin rajoittavat ihmisten asuinvaihtoehtoja. Alue vaatisi lisää lähijunaliikennettä, jotta myös pienempiä asemia voitaisiin ottaa uudelleen käyttöön.

Tällä hetkellä Itä-Suomen raiteilla on tilaa, koska sekä matkustaja- että tavaraliikenne Venäjän suuntaan on vähentynyt pakotteiden myötä. Tämä olisi oiva sauma kehittää Itä-Suomen joukkoliikennettä ja lisätä junavuoroja. Itä-Suomi on muutenkin kärsinyt Ukrainan sodan aiheuttamista vahingoista todella paljon esimerkiksi turismin vähentymisen myötä ja itäisen Suomen ongelmista on muutenkin uutisoitu paljon. Nyt olisi aika laittaa myös valtion tasolta resursseja alueen kehittämiseen.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Itä-Suomi jää nykyisessä Orpon hallitusohjelmassa lähes täysin huomiotta. Keskustanuorten mielestä Itä-Suomella on valtavat mahdollisuudet, mikäli infrastruktuuriin, erityisesti liikenneyhteyksien kehittämiseen, osoitettaisiin valtion budjetissa sille kuuluvaa rahoitusta. Itä-Suomessa junaliikenteen kehittäminen olisi mahdollisesti myös kustannustehokasta, sillä alueella on paljon olemassa olevia asemia, mutta niissä aiemmin pysähtyneet vuorot on vuosien saatossa lakkautettu. Lähijunaliikenteen kehittämisen ja parantamisen avulla turvattaisiin asumisen ja elämisen edellytykset koko Itä-Suomessa. Keskustanuoret haluaa Orpon hallituksen huomioivan Itä-Suomen nykyistä huomattavasti paremmin ja vaatii resursseja Itä-Suomen kehittämiseen.

23. Kaakon Keskustanuoret: Itä-Suomi ei ole osa länttä

Itä-Suomea on laiminlyöty vuosikymmeniä eri verukkeilla. Itä-Suomi ei saa puolustuspoliittisen asemansa vuoksi investointeja energiatekniikan yrityksiltä ja perinteiset teollisuuden yritykset siirtävät tuotantonsa halpamaihin. Itä-Suomi ei saa olla modernin suomen periferia ja rajamaa, jonka voi jättää kehityksen kelkan ulkopuolelle sen sijainnin vuoksi. Itä-Suomen elinvoima ja

kehitys on välttämätöntä Suomen puolustuskyvyn ja tasa-arvoisen kehityksen kannalta. Ei anneta Itä-Suomen olla Venäjän seuraava uhri, jonka se nujertaa sotimatta.

Esitämme, että Itä-Suomeen tulevia teollisuuden investointeja tuetaan ja valtio ottaa Itä-Suomen alueen erityisesti huomioon suunnitellessaan tulevia investointeja. Julkisen vallan täytyy ottaa rooli Itä-Suomen pelastamiseksi.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa itäisen Suomen jäämisen jälkeen kehityksestä. Keskustanuoret haluaa ohjata Itä-Suomen kasvun polulle hallituskausien yli yltävällä Itä-Suomen elinvoimaohjelmalla, joka sisältäisi investointeja infrastruktuuriin ja koulutukseen, kokeilun erityistalousalueesta, alueellisen opintolainahyvityksen, sekä investointitukia vihreän siirtymän hankkeisiin. Keskustanuoret näkee, että edellä mainituilla toimenpiteillä luotaisiin edellytyksiä saada teollisia investointeja itäiseen Suomeen, joka on kärsinyt viime aikoina esimerkiksi Sunilan sellutehtaan lakkauttamisesta. Keskustanuoret suhtautuu erityisellä vakavuudella itäisen Suomen elinvoimaan liittyviin ongelmiin, joiden ratkaisuun on käytetty toistaiseksi aivan liian vähän aikaa ja rahaa.

24. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Aikuislukiolaisille oppimateriaali- ja ateriatuki

Oppivelvollisuuden ulkopuolella olevat aikuislukiolaiset eivät ole oikeutettuja Kelan opintotukeen, koska tällöin aikuislukiossa opiskelua ei lueta päätoimiseksi opiskeluksi. Oppivelvollisuuden ulkopuolella olevat aikuislukiolaiset eivät ole myöskään poikkeuksetta oikeutettuja ilmaiseen kouluateriaan tai koulutarvikkeisiin, kuten oppikirjoihin. Näin ollen opiskelun kannalta ainoaksi tueksi voi jäädä perustoimeentulotuki, joka on Kelan etuuksista viimesijainen ja opiskelijoiden kannalta hyvin epäkäytännöllinen. Maksullisen oppimateriaalin ja koulupäivän aikaisen aterian omaehtoinen kustantaminen ovat myöskin kohtuuttomia kyseisessä tilanteessa.

Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret vaatii, että oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille aikuislukiolaisille, toisen asteen tutkintoa vailla oleville opiskelijoille oikeutettaisiin oppimateriaali- ja ateriatuki tukemaan opiskelija taloutta ja hyvinvointia.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Toisen asteen tulee olla maksuton missä tahansa elämänvaiheessa. Keskustanuoret kannustaa itsensä sivistämiseen kaikissa elämänvaiheissa. Myös aikuislukiolaisilla tulee olla samat oikeudet kuin muillakin toisen asteen opiskelijoilla.

25. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Asuntolainojen korot verovähennykseen

Vielä 2011 vuonna oli käytössä asuntolainojen korkojen verovähennys kokonaisuudessaan, 2012 vähennykseen sai laittaa 85 % korkokuluista. Sen jälkeen vähennyksen määrä on laskenut viiden prosentin vuosivauhtia. Vuoden 2022 verotuksessa vähennys oli enää viisi prosenttiyksikköä.

Tänä vuonna 2023 on ollut haasteita rakennusalan firmoilla. Ajat ovat olleet epävarmat ja tämä näkyy myös asuntojen rakennuttamisessa. Ihmiset eivät uskalla ottaa asuntolainaa ja rakennusfirmoilla uudisrakentamisen määrä on romahtanut. Rakennusala vaatii monia mittavia tekoja ja yksi niistä on helpottaa ostajien laina-ahdinkoa antamalla asuntolainojen korot kokonaisuudessaan verovähennykseen.

Nyt korkokulujen noustessa nollassa takasin isompiin lukemiin monet velalliset ovat säikähtäneet menojen kasvua ja joutuvat miettimään uudestaan raha-asioitaan. He kaipaavat helpotusta ja tulevaisuuden toivoa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että asuntolainojen korkojen saattaminen verovähennyskelpoiksi olisi hyvä ja kannatettava toimenpide osana ratkaisua rakennusalan ja kotitalouksien ahdinkoon.

Asuntolainojen korkovähennyksestä on luovuttu asteittain vuodesta 2011 lähtien ja enää vuonna 2023 korkoja ei ole voinut vähentää lainkaan verotuksessa. Ohjauskorkojen ollessa lähellä nollassa, on korkovähennyksen merkitys ollut vähäinen. Korkojen nousun myötä korkovähennyksen merkitys asuntovelallisille olisi huomattavasti suurempi.

Asuntolainan korkojen verovähennyskelpoisuudella madallettaisiin suomalaisten kynnystä hankkia oma asunto ja vahvistettaisiin omistajuutta. Asuntovelkaisia asuntokuntia on Suomessa yli 800 000. Asuntolainojen korkojen verovähennyskelpoisuus auttaisi eniten niitä, joiden menoihin koronnousu on voinut tuoda jopa tuhansien eurojen menolisansä. Se voisi myös käynnistää jäätynyttä asuntokauppaa ja -rakentamista koko Suomessa.

26. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Lapsilisä ei saa vaikuttaa perheen toimeentulotukeen

Lapsiperheköyhyys on yksi yhteiskuntamme kipeimmistä ongelmista. Tutkimusten ja tilastojen mukaan köyhyys periytyy ja altistaa muille sosiaalisille ongelmille, kuten esimerkiksi perheväkivallalle tai päihdeongelmalle. Pienessä Suomessa jokainen lapsi on tärkeä ja jokaiselle lapselle pitää antaa mahdollisuus kasvaa, kehittyä, sivistyä ja osallistua perheen varallisuudesta, asuinpaikasta tai muista tekijöistä riippumatta.

Keskustan linja on, että lapsilisä kuuluu kaikille perheille vanhempien tuloista riippumatta. Universaalien lapsilisä ongelma on, että varakkaissa perheissä lapsilisä säästetään tai sijoitetaan jo etuoikeutetun lapsen hyvän tulevaisuuden takaamiseksi ja köyhissä perheissä lapsilisä käytetään pakollisiin menoihin, kuten ruokaan ja vaatteisiin.

Perheissä, joiden pärjääminen on riippuvainen toimeentulotuesta tilanne on edellistä kurjempi ja eriarvoisempi. Nykyisessä systeemissä lapsilisä lasketaan vanhempien tuloksi ja näin ollen lapsilisä vähentää toimeentulotuen määrää, jolloin lapsilisä ei auta perheen tilannetta. Elämme siis Suomessa, jossa varakkaat perheet saavat valtiolta lapsilleen lisäpesämunaa elämään ja köyhissä perheissä lapsilisä ei lisää lapsen tai perheen hyvinvointia.

Keskustalaisen maailmankuvan mukaan lapsilisä kuuluu jokaiselle lapselle ja kannustaa kansalaisia perheellistymään. Lapsilisä ei saa vaikuttaa toimeentulotukeen tai muihinkaan sosiaalietuuksiin, vaan sen pitää olla kannuste perheellistymiseen ja lisä lapsen hyvinvointiin. Tässä aloitteessa vaadimme, että lapsilisä ei enää vaikuttaisi vanhempien toimeentulotukeen.

Aloitteen hyväksyessään liittokokous vaatii, että lapsilisä ei enää lasketa vanhempien tuloksi eikä lisä enää vaikuttaisi vanhempien toimeentulotukeen.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että Suomen historiallisen alhainen syntyvyys vaarantaa koko hyvinvointiyhteiskuntamme olemassaolon. Tämän vuoksi yhteiskunnan tulee entistä vahvemmin tukea perheiden perustamista myös taloudellisesti.

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä.

Lapsilisä on luonteeltaan universaali etuus, jonka tarkoituksena on kattaa osa lapsesta aiheutuvista kustannuksista, tulotasosta riippumatta. Perheelliset toimeentulotuen saajat eivät saa lapsesta aiheutuvien kulujen kattamiseen lapsilisää, vaan toimeentulotuen perusosaa joka on euromääräisesti huomattavasti korkeampi kuin lapsilisä. Esimerkiksi vuonna 2023 alle 18-vuotiaan lapsen perusosan määrä toimeentulotuessa on 327,51–421,88 e/kk.

Keskustanuoret katsoo, että nykyinen järjestelmä on toimeentulotuen saajien kannalta parempi ja yksinkertaisempi. Toimeentulotuen lapsen perusosan poistaminen sekä sen korvaaminen lapsilisänä maksettavaksi ei ole perusteltua.

27. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Metsähanhi takaisin metsästettäväksi lajiksi koko maassa

Tällä hetkellä metsähanhea saa metsästää pelkästään Suomen pohjoisilla ja kaakkoisalueilla. Pohjoisissa osissa metsästysaika on pelkästään viikko ja kaakossa kuukauden verran. Metsästämisessä otetaan huomioon yhden metsähanhen kausikiintiö.

Metsähanhi pitäisi saada takaisin metsästettäväksi lajiksi koko maassa. Tähän metsästämiseen voisi kuulua myös yhden metsähanhen kausikiintiö, jotta metsähanhen kannat eivät romahtaisivat.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että metsästys on tärkeä osa eränkäyntikulttuuria ja kestävää luonnonvarojen käyttöä. Keskustanuorten tavoitteena on säilyttää suomalainen eränkäyntikulttuuri elinvoimaisena.

Keskustanuorten mielestä on tärkeää, että metsästyksen säätely noudattaa kestävän käytön periaatetta. Taigametsähanhikanta on Suomessa taantunut 1990-luvun alusta lähtien, mutta metsästyksen roolia voidaan pitää vähäisenä tämän kehityksen taustalla. Taigametsähanhen osalta on noudatettava erityistä varovaisuutta ja alueellista harkintaa. Tundrametsähanhen osalta metsästys voidaan sallia koko Suomessa.

Keskustanuoret näkee, ettei metsähanhen tarkkaan säädellyn metsästyksen laajentaminen koko Suomeen olennaisesti vaikuttaisi metsähanhikantojen kehitykseen, ja siksi Keskustanuoret kannattaakin metsähanhen metsästyksen aloittamista koko Suomessa aloitteessa kuvatulla tavalla. Keskustanuorten mielestä metsähanhen kantojen tarkkailuun pitää kiinnittää huomiota ja turvata riittävät resurssit.

28. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Rakennusalan konkurssien uhreja autettava

Rakennusala on kriisissä ja menossa suureen taantumaan. Suomessa on mennyt konkurssiin monta rakennusalan yritystä viimeisten kuukausien aikana. Harvoin muistetaan, että suurimmat kärsijät ovat yritysten asiakkaat eli ne yksityishenkilöt, joilla talonrakennus jää kesken. Heiltä pysähtyy rakentaminen kokonaan ja he joutuvat itse jatkamaan työtä, jonka konkurssi jätti jälkeensä.

Näitä rakentajia täytyy tukea rahallisesti tai konkreettisin avuin. Rakennusmateriaalien hinnat ovat katossa. Rakentajien kotien valmistuminen viivästyy vakavasti ja olisi tärkeää saada heidän kotinsa valmiiksi. Rakennusalan todellisille uhreille eli talonrakentajille pitää luoda apuverkosto, jossa voidaan esimerkiksi myydä rakennusmateriaaleja rakentajalta toiselle sekä tarjota apua ja tukea rakentajille.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa huolen rakennusalan konkurseista ja niiden vaikutuksista yksityishenkilöihin. Valtion rooli on tukea ja varmistaa, että kukaan ei jää yksin, mutta tehokkainta olisi, että toiminta järjestyisi esim. edunvalvontatahojen ympärille. Keskustanuoret kuitenkin kannattaa markkinataloutta, ja sen myötä yritysten tulee hyväksyä markkinataloudesta aiheutuvat riskit ja niiden realisoituminen. Tämän vuoksi mahdolliseen rahalliseen tukemiseen tulee suhtautua varauksella, jotta markkinavaikutukset eivät muodostu arvaamattomiksi. Mahdollisia tukimuotoja tulisi kuitenkin selvittää vakuutusten, ARA-järjestelmän, sekä uudenlaisten vakuutusten kautta.

29. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Venäjä-Ukrainan sodassa Ukrainan puolella taistelleille Suomen kansalaisille veteraanistatus ja oikeus valtion takaamaan kuntoutukseen

Venäjä-Ukrainan sodan voidaan katsoa alkaneen täysimittaisena 24. helmikuuta 2022 Venäjän hyökättyä koko rintamaleveydellä Ukrainaan. Tätä ennen Ukrainassa oli taistelut raivonneet jo vuodesta 2014 Krimin laittoman miehityksen sekä Itä-Ukrainan taisteluiden alkamisen takia.

Suomen Keskustanuoret vaativat, että Ukrainan asevoimissa palvelleille ja erityisesti taistelutoimiin Venäjää vastaan osallistuneille Suomen kansalaisille annetaan samanlainen veteraanistatus, samoin kuin vuonna 2016 annettiin suomalaisille rauhanturvaajille, joita on yhteensä yli 45 000. Tämän lisäksi veteraanistatuksen ohella näille Ukrainan puolesta taistelleille suomalaisille tulee valtion järjestää kuntoutusta ja muuta apua samalla tavalla, kuin rauhanturvaajana toimineille suomalaisille annetaan tällä hetkellä. Ylen uutisessa 22.7.2023 Rauhanturvaajaliitto olisi valmis ottamaan Ukrainan vapaaehtoisten kuntoutuksen hoitaakseen.

Taistelut jättävät monesti pysyviä arpia eivätkä kaikki näy päällepäin. Riittävän hyvällä kuntoutuksella edesautetaan ihmisen sopeutumista takaisin suomalaisen yhteiskunnan siviilielämään ja näin ollen ehkäistään tehokkaasti erinäisiä negatiivisia lieveilmiöitä, kuten masennusta tai fyysisten vammojen paranemista ja niihin annetaan apua sekä päästään kitkemään mahdollista radikalisoitumista pois.

Lähteet:

<https://areena.yle.fi/1-61884868>

<https://keskustanuoret.fi/2022/10/21/suomen-on-julistettava-venaja-terroristivaltioksi-valittomasti/>

<https://yle.fi/a/3-9338569>

<https://yle.fi/a/74-20042114>

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tukee Ukrainaa ja sen itsenäisyyttä sekä tuomitsee Putinin hyökkäysoimet. Pieni joukko vapaaehtoisia suomalaisia on taistelemassa itsenäisen Ukrainan puolesta, ja

Keskustanuoret näkee heidän työnsä arvokkaaksi ja veteraanistatukseen riittäväksi. Keskustanuoret kantaa huolta sodanjälkeisistä vaikutuksista. Näin ollen kuntoutuksen eri muodot ovat avainasemassa.

30. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Sosiaaliturvatunnuksesta sukupuoli neutraali

Nykyisessä järjestelmässä henkilötunnuksen muodostumiseen vaikuttavat henkilön syntymäaika, sukupuoli sekä se järjestys, jossa sama päivänä syntyneiksi merkityt henkilöt rekisteröidään väestötietojärjestelmään. Helsingin Keskustanuoret esittävät aloitteessaan mallia, jossa jatkossa henkilötunnukseen ei vaikuttaisi enää henkilön oletettu sukupuoli. Aloitteen tekijät kokevat, että sukupuoli ei ole relevantti sosiaaliturvatunnuksessa. Jatkossa oletettua sukupuolta ei huomioitaisiin sosiaaliturvatunnuksia luotaessa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa henkilötunnusjärjestelmän uudistamista. Sen uudistus onkin jo tulossa ja sukupuoli neutraalius sisällytetään siihen.

31. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Työuupumus tunnistettava sairauspäivärahan oikeuttavaksi diagnoosiksi

Lievää työuupumusta potee jopa 25% suomalaisista, ja vakavaa 10%. Kela pitää työuupumusta lähtökohtaisesti työpaikalla hoidettavana ongelmana ja työuupumus-diagnoosi ei tämän vuoksi oikeuta Kelan sairauspäivärahan.

Monet työnantajat vetoavat Kelan linjaan, eivätkä välttämättä maksa uupuneelle palkkaa poissaolon ajalta, mikä nostaa kynnyistä hoitaa uupumusta tarvittavissa määrin. Sairausloman aikaisen toimeentulon turvaamiseksi työuupumus luokitellaan usein muilla diagnooseilla esimerkiksi mielenterveysongelmiksi tai mielenterveyden häiriöiksi. Tämä johtaa siihen, ettei työuupumuksen yleisyydestä ja sen kaikista vaikutuksista voida koota tilastoja tai seurata tilanteen muuttumista.

Kun terveysalan ammattilaiset eivät voi luokitella työuupumusta diagnoosiksi, todelliset uupumukseen johtaneet syyt saattavat jäädä ratkaisematta ja oikeat tukemisen keinot jäädä vähiin. Kuluneiden vuosien kriisit ovat myös tuoneet lisää kuormitustekijöitä, jotka merkitsevät haasteita erityisesti uupumisriskissä oleville.

Työuupumus on todellinen ongelma joka vaatii palkallista sairauslomaa. Tämän vuoksi työuupumus on muutettava sairauspäivärahan oikeuttavaksi diagnoosiksi.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

On ristiriitaista, että sairauspäiväraahajärjestelmämme muodostaa esteen tarkoituksenmukaiselle toipumiselle työuupumuksesta. Lisäksi nykytilanne voi ohjata antamaan potilaalle esimerkiksi diagnoosin masennuksesta työuupumuksen sijaan. Tämä voi luoda yksilölle lisää ongelmia, sillä masennusdiagnoosi puolestaan voi vaikuttaa negatiivisesti esimerkiksi tiettyjen vakuutusten saatavuuteen. Keskustanuoret yhtyy aloitteessa esitettyyn huoleen työuupumuksen hoidosta ja tilastoinnista, ja vaatii muutosta nykyiseen järjestelmään.

32. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Helsingin korotettu asumistuen kuntaryhmä säilytettävä

Asumistuen kuntaryhmiin on ryhmitelty eri kunnat niiden asumiskustannusten mukaan siten, että korkeammat asumiskustannukset voidaan ottaa huomioon asumistukea myönnettäessä. Petteri Orpon hallitus on poistamassa Helsingiltä oman korotetun asumistuen kuntaryhmän ja yhdistämässä sen muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa samaan kuntaryhmään, vaikka asumiskustannukset Helsingissä ovat selvästi muuta pääkaupunkiseutua korkeammat.

Hyvä asuntopoliittikka edellyttää sitä, että eri tuloluokkia edustavat asukkaat eivät pakkaudu tietyille alueille ja asuinalueet eivät eriydy. Muutos kuntaryhmissä luo uhan sille, että pääkaupunkiseudun asuinalueiden eriytymiskehitys syvenee. Jos Helsingin korkeampia asumiskustannuksia ei huomioida jatkossa asumistuessa, yhä useampi pienituloisen joutuu muuttamaan Helsingistä lähiohön muualle pääkaupunkiseudulle.

Uudenmaan ja Helsingin keskustanuorten mielestä myös kaupunkiseuduilla tarvitaan aluepolitiikkaa ja alueiden eriytyminen on torjuttava myös siellä. Tämän vuoksi Helsingin korotettu asumistuen kuntaryhmä on säilytettävä jatkossakin.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että aluepolitiikkaa on toteutettava ja alueiden eriytymistä torjuttava koko Suomessa, myös pääkaupunkiseudulla. Helsingin korotetun asumistuen kuntaryhmän säilyttäminen tukee tätä tavoitetta.

Jo nyt pääkaupunkiseudulla on nähtävissä kehitys, jossa erityisesti pienituloiset joutuvat yhä useammin muuttamaan kauemmas Helsingin keskustasta pienempien asumiskustannusten perässä. Asumistuen kuntaryhmien tasaaminen kiihdyttäisi tätä eriyttävää kehitystä, ja synnyttäisi pääkaupunkiseudun reuna-alueille huono-osaisia alueita. Keskustanuoret kannattaa tasapainoista aluekehitystä koko Suomessa ja myös pääkaupunkiseudun eri osien välillä.

33. Helsingin ja Uudenmaan Keskustanuoret: Ruokaa nälkäisille opiskelijoille!

Opiskelijaruokan tarkoitus on tarjota terveellinen ja ravitseva ateria opiskelijoille. Toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijaruokailuiden järjestämisen käytännöt ovat kuitenkin erittäin kirjavia. Ruokan hinnan noustessa ruoka-annosten kokoa on alettu yhä useammin rajoittamaan. Opiskelijat ovat ruokailutottumuksiltaan ja energiankulutukseltaan erittäin moninainen joukko, jonka ruokailun ahtaminen samaan ruoka-rajoitukseen on väärin. Esimerkiksi aktiivisesti urheiluvalla nuorella energiantarve voi olla merkittävästi keskimääräistä nuorta suurempi. Kyse on myös sukupuolten tasa-arvosta, sillä miehen energiantarve on keskimäärin naista suurempi. Vaikka tarjolla olisi ruoka-vaihtoehto, jossa määrällistä rajoitusta ei olisi, on järjestelmä useimmiten syrjivä niitä kohtaan, jotka joutuvat syömään rajoitettua ruokaa esimerkiksi erikoisruokavalionsa vuoksi.

Paikoitellen opiskelijaruokailuissa on otettu käyttöön järjestelmä, jossa ruokaa ei saa ottaa lisää. Tällainen järjestelmä johtaa ruokahävikkiin, sillä se kannustaa ottamaan ruokaa ”varmuuden vuoksi” ylimääräistä. Tällaiset ympäristöä tuhoavat tuhlauskäytännöt eivät kuulu nykyajan opiskelijaruokailuun.

Uudenmaan ja Helsingin keskustanuoret vaativat ruokaa nälkäisille opiskelijoille! Opiskelijaruokailun on taattava kaikille riittävä ja ravitseva ateria, jotta kenenkään ei tarvitse opiskella nälkäisenä.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Jokaiselle opiskelijalle on turvattava riittävä ravinto, mieluiten kotimaisista raaka-aineista. Kelan antamien korkeakouluopiskelijoiden ruokailusuositusten tulisi huomioida paremmin erilaiset energiatarpeet.

34. Helsingin Keskustanuoret: Kotihoidon tuki on lakkautettava

Kotihoidon tuki kannustaa etenkin äitejä jäämään lasten kanssa kotiin, mikä aiheuttaa haittoja sekä vanhemmille että lapsille. Haitat myös kasvavat sitä mukaa, mitä suurempaa kotihoidon tukea perheen kotikunta maksaa. Korkea kotihoidon tuen kuntalisä vaikuttaa jopa kymmenen vuoden jälkeenkin kotiin jääneen vanhemman tuloihin.

92 % tuen saajista on naisia. Kotihoidon tuki on omiaan marginalisoimaan äitejä kotien piiriin. Äitien tulot eivät useimmiten nouse miesten tasolle enää myöhemmin elämässä.

Monet vieraskieliset äidit ja lapset eivät integroidu yhteiskuntaan tai opin suomen kieltä juuri kotihoidon tuen takia. Tutkimuksen mukaan kotihoidon piirissä olevat lapset syyllistyvät rikoksiin ennen 18 ikävuottaan tilastollisesti merkittävästi enemmän kuin tukea eivät saaneet. Tutkimustulosten perusteella lapset myös valitsevat toisen asteen koulutukseksi harvemmin lukion kuin muun toisen asteen oppilaitoksen tai jäävät pois toiselta asteelta. Mikään

tutkimusmittareista ei viittaa siihen, että lasten kotihoidon tuen vaikutukset lapsiin olisivat keskimäärin positiivisia.

Kun puhutaan yleisestikin naisten ja miesten välisistä tuloeroista, tulisi puhua ennemminkin äitien ja muiden ihmisten välisistä tuloeroista. Aloitteen henki on ajaa erityisesti äitien asiaa Suomen maassa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Lastenhoidon täytyy lähteä lapsen edusta, mutta kyseessä on myös tasa-arvopoliittinen kysymys. Kotihoidon tuen tason tulisi olla korkeampi pieniä lapsia hoitaville eli kahteen ikävuoteen asti, ja kolmannen vuoden aikana sen tulisi laskea tasaisesti. Tulevaisuudessa perustulo tulee koskemaan myös kotona lapsia hoitavia, jolloin tarve erilliselle kotihoidon tuelle poistuu. Lisäksi päiväkotiryhmät monessa kunnassa ja kaupungissa ovat nyt jo liian täynnä, jolloin kotihoidon tuen poistuminen pahentaisi painetta päiväkodeissa.

Keskustanuoret myös arvostaa kaiken tasoista koulutusta ja haluavat ammatillisen osaamisen kunnian palautuksen. Vieraskielisten integroiminen on osa kotouttamispolitiikkaa, eikä kotihoidon tuen poistaminen poista ongelmia.

Keskustalaiseen perhepolitiikkaan kuuluu vahvasti perheiden vapaus tehdä omat valinnat. Keskustanuoret haluaa luoda mahdollisimman monelle vanhemmalle ainutkertaisen mahdollisuuden viettää aikaa sekä kasvattaa lasta tämän ensimmäisinä ikävuosina tämän niin halutessa.

Keskustanuoret näkee, että sukupuolten tasa-arvoa voidaan parantaa myös kotihoidon tukea leikkaamatta. Kotihoidon tuen osittainen sitominen huoltajan tulotasoon mahdollistaisi yhä useammin myös enemmän tienaan vanhemman jäämisen lasta hoitamaan. Erityisesti miesvaltaisilla aloilla on tärkeää vaikuttaa työelämän asenneympäristöön lasta hoitamaan jäämiseen liittyen.

Keskustanuoret kannattaa avoimen varhaiskasvatuksen merkittävää kehittämistä osaksi lasta kotona hoitavien arkea. Sen avulla varhaiskasvatuksesta saatavia hyötyjä voidaan tuoda myös kotihoidossa olevien lasten arkeen. Esimerkiksi maahanmuuttajataustaisille vanhemmille avoimella varhaiskasvatuksella olisi myös merkittävä kotouttava vaikutus.

35. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Hyvinvointialueiden digipalvelut eivät saa jäädä rapistuvien terveyskeskusten jalkoihin.

Nuoret ovat merkittäviä palveluiden käyttäjiä tulevaisuudessa ja uudet sukupolvet tarvitsevat myös tulevaisuudessa itselleen sopivia hyvinvointipalveluita. Hyvinvointialueiden terveyspalveluiden digitalisaatio ei saa jäädä rapistuvien terveyskeskusten ylläpitämisen jalkoihin, jos vastassa ovat vaalilupaukset terveysasemista joka kunnassa.

Toimivat ja laadukkaat digipalvelut hyvinvointialueilla vähentävät perusterveydenhoidon jonoja. Jokaisen terveydellisen ongelman takia ei tarvitse olla yhteydessä kiinteään terveyspisteeseen, vaan palvelua voisi saada myös puhelin sovelluksen kautta.

Emme saa kerätä digitalisaatioon liittyvää velkaa ja kieltää digipalvelut niiltä, jotka niitä käyttävät ja tarvitsevat. Palveluiden tulee olla monipuolisia ja palvella kaikkia ikäryhmiä. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret haluavat, että tulevaisuuden hyvinvointipalvelut tehdään niin, että palvelut ovat saatavissa kohtuullisen matkan päässä, digipalvelut tulevat käyttöön ja vanhuksille annetaan heidän ansaitsemaansa hoivaa. Lopetetaan keskittyminen kuntarajoihin ja keskitytään tasapuoliseen palveluverkkoon.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamisen monipuolistamista. Toimintamalleja on useita; kiinteitä toimipisteitä, kotiin tuotavaa palvelua, liikkuvaa palvelua sekä digipalveluita. Tärkeintä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisessa on saada ihmiset hoidon piiriin, sekä lyhentää palvelujonoja. Keskustanuoret kuitenkin näkee, että laaja palveluverkko maakunnissa takaa suomalaisille yhdenvertaisen aseman ja oikeuden saada hoitoa. Digipalvelut eivät valitettavasti korvaa fyysisiä palvelupisteitä kokonaan. Digipalveluiden kehittyessä tulee kiinteiden palveluasemienkin toimintaa tarkastella, mutta niitä ei saa sulkea ennen kuin vaihtoehtoiset digipalvelut ovat varmasti toimivia.

36. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Liikkumattomuus vaatii toimia

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaativat konkreettisia toimia lasten ja nuorten liikkumattomuuden ratkaisemiseen. Tutkimustieto liikkumattomuuden aiheuttamista haitoista on yksimielistä. Tämän vuoksi poliittisia toimia tarvitaan heti.

Opetushallituksen (15.12.2021 Valtion liikuntaneuvosto) tiedotteessa tuodaan ilmi, että 5. ja 8. luokkalaisten fyysinen toimintakyky voi aiheuttaa arjessa jaksamisen vaikeuksia noin 40 prosentille oppilaista. Opetushallituksen tiedotteessa tuodaan esiin myös vuoden 2021 varusmiesten kestävyyskunnan taso, joka oli vuonna 2021 mittaushistorian huonoin. Kerätyt tilastot ja tutkimukset lasten ja nuorten fyysisen kunnan tasosta kertovat karua kieltään nykypäivän totuudesta.

Liikunta toimii ennaltaehkäisevänä toimintana useisiin pitkäaikais­sairauksiin, kuten sydän- ja verisuonisairauksiin, tuki- ja liikuntaelinsairauksiin tai diabetekseen. Liikunta on lisäksi osana useiden pitkäaikais­sairauksien kuntoutusta ja hoitoa, esimerkiksi vahvistamalla yksilön mielenterveyttä ja arjen toimintakykyä. Ylen artikkelissa (31.3.2023 YLE) todetaan liikkumattomuuden aiheuttavan yhteiskunnalle yli 4,7 miljardin euron kustannukset vuosittain. Voimmekin todeta liikunnan roolin olevan keskeinen myös yhteiskunnan taloudellisesta näkökulmasta – tulevia kustannuksia on mahdollista pienentää aktiivisilla poliittisilla toimilla.

Pohjois-Karjalan Keskustanuorten mielestä päävastuu liikuntaan innostamiseen lähtee lasten ja nuorten kotoa. Liikunnan ei tarvitse olla kovaa kilpaurheilua, vaan se voi olla esimerkiksi erilaisia lajikokeiluja tai rentoa retkeilyä eväiden kanssa. Positiiviset kokemukset monipuolisesta liikunnasta lapsuudessa rohkaisevat lasta hakeutumaan elämässä liikunnan pariin myöhemminkin. Kuitenkin alaikäisten lasten liikuntaharrastusten kustannukset ovat nousseet viime vuosina esiin yhteiskunnallisessa keskustelussa. Me Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaadimme, ettei yhdenkään lapsen liikunnan harrastaminen lopu perheen taloudellisen tilanteen vuoksi. Kuntien, hyvinvointialueiden ja kolmannen sektorin rooli edullisten liikuntaharrastusten mahdollistamisessa on keskeinen, mutta vetovastuu kriittisestä nykytilanteesta on oltava valtiolla.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteen huoleen liikkumattomuudesta ja sen vaikutuksista kansanterveyteen ja -talouteen. Edellisellä hallituskaudella toteutettiin selvitystä nk. Islannin mallin siirtämisestä Suomeen. Tämä tarkoittaisi edullisen ja yhteisöllisen harrastamisen tuomista osaksi lasten ja nuorten koulupäivää ja liikuntaharrastusten tukemista julkishallinnon taholta. Keskustanuoret vaatii, että tätä selvitystyötä jatketaan ja Suomeen luodaan kansallinen lasten ja nuorten liikunnallisuuden kasvuun tähtäävä toimintamalli.

Tämän lisäksi tarvitaan huomiota yhteiskuntasuunnitteluun. Varsinaista liikuntaharrastusta suurempi rooli terveydelle on toistuvalla arkiliikunnalla. Viimeisten vuosikymmenten aikana olemme siirtyneet yhteiskuntaan, jossa liikkuminen ei ole enää luontainen osa arkea. Siirrymme autolla ovelta ovelle ja vietämme päivämme istuen. Keskustanuoret haluaa muuttaa yhteiskuntarakenteita niin, että liikuntaharrastuksen lisäksi myös arkiliikunta olisi jälleen osa jokapäiväistä elämää.

37. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Opetussuunnitelmat luotava kantamaan yli hallituskausien

Edellisillä hallituskausilla on tehty merkittäviä muutoksia eri koulutustasojen valtakunnallisiin opetussuunnitelmien perusteisiin, joiden pohjalta muodostetaan kaikki paikalliset suunnitelmat. Kolmella edellisellä hallituskaudella opetusministerin paikka on ollut järjestyksessä SDP:llä, kokoomuksella ja vasemmistoliitolla ja seuraavaksi se on menossa RKP:lle. Opetusministerin jatkuva liukuminen puoluekentän laidasta laitaan aiheuttaa hallituskausien välille huomattavia näkemuseroja ja painopisteiden nopeaa muuttamista.

Opetuksen painopisteiden jatkuva säätäminen ja sisältöjen monimutkaistaminen tuo lisähaasteita opetustyöhön ja vie oppilasta tai opiskelijaa yhä kauemmaksi perusasioista. Opetussuunnitelmissa painotetaan kasvavissa määrin soveltamista ja yhä monimutkaisempien asiakokonaisuuksien hallintaa. Kyky soveltaa opittua valmistaa lasta tai nuorta hyvin tulevaan elämään, mutta on käytännössä täysin mahdotonta, mikäli edes perusasiat eivät ole hallinnassa: ei voida juosta ennen kuin opitaan pysymään pystyssä ja kävelemään. Etenkin huoli lukutaidon heikkenemisestä on suuri, eikä siihen voi vastata

muuten kuin keskittymällä yksinkertaisesti kirjallisuuden lukemiseen ja ymmärtämiseen. Nyt viimeistään on otettava pari askelta taaksepäin ja annettava aikaa perusasioiden läpikäymiseen ja hyvän oppimispohjan rakentamiseen.

Opetussuunnitelman turhan tiheä muokkaaminen aiheuttaa myös jatkuvan tarpeen uudistaa opetuskirjasarjojen sisältöjä ja painopisteitä sekä tarpeen päivittää myös oppilaiden ja opiskelijoiden käyttämiä kirjoja uusiin. Aiemmin etenkin toisella asteella käytettävien kirjojen vaihdosten kustannukset kohdistuivat suoraan opiskelijoihin, kun uusia painoksia ei ollut saatavilla käytettyinä, eikä vanhentuneita painoksia voinut myydä eteenpäin. Maksuttomaan toiseen asteeseen siirryttyä samat aineiston vanhentumisen kustannukset kohdistuvat suoraan oppilaitoksiin ja kuntiin.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaatii, että valtakunnallisissa opetussuunnitelmien perusteissa palataan perusasioiden äärelle, ja että asetettuihin tavoitteisiin sitoudutaan ylihallituskautisesti opetusministerin puoluetaustaan katsomatta.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret ei tunnista aloitteen ongelmaa, sillä opetussuunnitelman muuttaminen ei ole yksinään valtioneuvoston käsissä. Keskustanuoret tunnistaa kuitenkin vallitsevan tilanteen ja kritiikin, jota opetussuunnitelmaan kohdistuu. Parlamentaarinen keskustelu enemmässä määrin peruskoulun opetussuunnitelmasta yhdessä alan ammattilaisten kanssa olisi tulevaisuudessa suotavaa.

38. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Samanaikaisia luottamustehtäviä rajoitettava

Poliittinen valta on kapenemassa Suomessa; sama henkilö voi istua eduskunnassa, hyvinvointialueella ja kunnanvaltuustossa yhtä aikaa ja samalla osallistua muihin luottamustoimiin, kuten kuntien osakeyhtiöiden hallitustoimintaan. Tällaiset kaksois- ja kolmoismaandaatit luovat intressiritiriitoja, mikä osaltaan uhkaa demokratian toteutumista. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen päättäessä palvelustrategiasta ja palveluverkosta on asiaa valmistelemissa ollut kunnanhallitusten jäseniä, jotka ovat olleet mahdollisesti esteellisiä, minkä vuoksi päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Vastaavat tapaukset jatkunevat tulevaisuudessakin, mikäli hyvinvointialueiden ja kuntien luottamushenkilöinä toimii samoja ihmisiä.

Eturistiriitojen lisäksi Pohjois-Karjalan Keskustanuoret ovat huolissaan näiden kaksois- ja kolmoismaandaatin omaavien henkilöiden kyvystä hoitaa kaikkia luottamustoimiaan. Asioiden sisäistäminen ja pitkäjänteinen politiikan tekeminen on uhattuna. Ihmisen aika on kuitenkin rajallista, ja mikäli luottamustehtävien kokoukset ovat yhtä aikaa, vaaleilla valitun henkilön sijaan valtaa käyttää vaaleissa ei-niin menestynyt ja vähemmän kansantukea nauttiva varajäsen, jonka ajatusmaailma ja poliittiset tavoitteet voivat hyvinkin poiketa varsinaisen jäsenen ajatuksista.

Suomessa ainoa rajoitus on, että Euroopan parlamentin jäsenet eivät voi samanaikaisesti toimia kansanedustajina. Muualla maailmassa kaksoismandaatteihin on puututtu laajemminkin: muun muassa Irlannissa ja Puolassa ei voi samanaikaisesti olla kunnanvaltuuston ja parlamentin jäsenenä, ja Yhdysvalloissa ja Kanadassa on lähes poikkeuksetta kielletty toimiminen liittovaltion ja osavaltion luottamustehtävässä samanaikaisesti.

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret vaativat toimenpiteitä, joilla estetään vallan keskittyminen yksittäisten henkilöiden harteille. Lakiuudistus, jossa jo päättäjänä toimiva henkilö joutuisi luopumaan olemassa olevista luottamustehtävistään toisella tasolla – kunta, hyvinvointialue, eduskunta – tultuaan valituksi uuteen tehtävään, toisi ratkaisun vallan keskittymiseen ja antaisi yhä useammalle mahdollisuuden osallistua poliittiseen päätöksentekoon eri asteilla.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esille tulleet ongelmat, jotka liittyvät eturistiriitoihin, kyseisten henkilöiden kykyyn hoitaa luottamustoimiaan ja vallan keskittymiseen. Keskustanuoret kannattaa laajaa demokratiaa, johon jokainen voi osallistua parhaaksi näkemällään tavalla.

On hyvä huomata, että tavallisella lailla ei voida rajoittaa perustuslakiin kirjattuja oikeuksia osallistua poliittiseen päätöksentekoon. Jokaisella Suomen kansalaisella on oikeus ottaa vastaan niin monta luottamustointia kuin parhaaksi näkee.

Kahdella eri tasolla toimimista Keskustanuoret ei näe ongelmallisena demokratian toteutumisen ja vallan keskittymisen kannalta. Vaaleissa luottamusta haetaan kansalta ja kansa päättää, kuka toimii missäkin luottamustoimessa. Valtion ei ole syytä ohjalla demokratiaa. Keskustanuoret haluaa painottaa yksilön omaa vastuuta päätökseen siitä, kuinka monta luottamustointia on viisasta ottaa vastaan ja kuinka monella päätöksenteon tasolla henkilö itse kokee voivansa toimia täysipainoisesti.

39. Keski-Suomen Keskustanuoret: Biokaasuautojen kunnianpalautus

Biokaasun tulevaisuus näyttää huolestuttavalta. Kaasuautojen valmistus sakkaa EU:ssa, kun kaasun käyttöä ei henkilöautoliikenteessä mielletä vihreäksi tavaksi liikkua. Suomessa on mahdollista käyttää jo valmiiksi rakennettua infraa, esimerkiksi jätevesilaitoksia biokaasun valmistuksessa ja siten kotimaisesti voidaan vähentää liikenteen päästöjä. Ottakaamme tämä vielä tällä hetkellä halpa energiamuoto käyttöön vähentämään liikennepäästöjä, sekä muita ongelmia, joita muut liikenteen energiamuodot aiheuttavat.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorille biokaasun hyödyntäminen on keskeinen avain kohti kestävämpää liikkumista ja yhteiskuntaa. Konvertointituki on toimiva keino kannustaa yksityishenkilöitä siirtymään kohti kaasuautoilua, joka samalla luo alan toimijoille lisää kannustimia laajentaa jakeluverkkoa. Tämän lisäksi täytyy luoda kannustimia sille, että suuremmat maatilat voisivat jatkossa toimia kaasun tankkauspisteinä. Keskeinen este laajemmalle kaasusiirtymälle on Euroopan unionin nihkeä suhtautuminen kaasuun käyttövoimana. Tarvitaan siis myös vahvaa EU-vaikuttamista, jossa biometaania kohtaan avaudutaan nykyistä enemmän ja maakaasu pyritään siirtämään pois liikenteen käyttövoimien poolista.

Keskustanuoret näkee biokaasun ja synteettisen metaanin eli nollakaasun myös erittäin tärkeänä osana hiilineutraalin yhteiskunnan energiataloutta. Metaani on teknisesti kypsä ratkaisu, joka ei-fossiilisesti tuotettuna helpottaa muutosta hiilineutraaliksi yhteiskunnaksi ja vahvistaa huoltovarmuutta.

40. Keski-Suomen Keskustanuoret: Nato-tukikohta Keski-Suomeen

Suomi on hahmottelemassa ensiaskeliaan Nato-maana. Osana Natoa Suomi on turvallisuuden tuoja ja ratkaisujen luoja. Suomalaisella osaamisella on mahdollista vahvistaa Naton toimintakykyä niin rauhan aikana kuin mahdollisessa kriisitilanteessa.

Keski-Suomen Keskustanuoret esittää, että Suomen tulisi tarkemmissa neuvotteluissaan Nato-jäsenyyden yksityiskohdista neuvotella jonkintasoinen Naton operaatiokeskus (viitataan jatkossa Nato-”tukikohtana”) Keski-Suomeen, Jyväskylän Tikkakoskelle. Tikkakoskella sijaitsee Suomen puolustusvoimien ilmasotakoulu. Keskisessä Suomessa Nato-”tukikohdan” sijainti palvelisi myös koko maata. Suomalaisella osaamisella ja taidolla voitaisiin jopa koordinoida koko Naton itärajan ilmavalvontaa. Onhan Suomella Nato-maiden pisin raja Venäjän kanssa.

Nato-”tukikohdan” perustamiseen ja ylläpitoon liittyy ratkaistavia kysymyksiä. Keski-Suomen Keskustanuoret kuitenkin katsoo, että yhteisessä puolustusliitossa on mahdollisuus ratkaista nämä kysymykset ja löytää keino toteuttaa Nato-”tukikohta” Suomelle sopivin pelisäännöin ja liittouman puolustuskykyä vahvistaen.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret suhtautuu positiivisin mielin Nato-tukikohtaan Suomessa. Keski-Suomen ohella kuitenkin monella muullakin maakunnallamme on painavia perusteita tukikohdan perustamiseksi. Keskustanuorten näkemyksen mukaan päätös tukikohdan sijoittamisesta tulee tehdä puolustusliiton ja Puolustusvoimien tarpeet edellä. Suomen tehtävänä on osallistua aktiivisesti keskusteluun tulevista tukikohdista ja pitää ovea avoinna, sekä tarjota tietoa eri alueidensa tarjoamista strategisista ja toiminnallisista eduista. Paras maakunta voittakoon!

41. Keski-Suomen Keskustanuoret: Arvokkaat luontokohteet turvattava tavoiteltaessa strategista autonomiaa

Maailman geopoliittinen tilanne on johtanut valtiot ja EU:n pohtimaan omaa riippuvuuttaan muualta maailmasta tulevista raaka-aineista. Arvoketjujen toimintavarmuudesta mahdollisissa kriisitilanteissa halutaan ymmärrettävästi pitää kiinni.

Myös Suomen tulee tehdä oma osansa EU:n strategisen autonomian vahvistamisessa. Keski-Suomen Keskustanuoret kuitenkin näkee, ettei raaka-aineiden hankintaa voi toteuttaa Suomessa ehdoilla millä hyvänsä. Pohdittaessa oman alkutuotannon lisäämistä, on Keski-Suomen Keskustanuorten mielestä tärkeään turvata arvokkaat luontokohteet, kuten kansallisia ja luonnonpuistot.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteessa esitettyihin näkökohtiin, sillä akkumateriaaleja ja kaivostoimintaa tarvitaan osana vihreää siirtymää. Kaivosteollisuuden tulevaisuus Suomessa on yhtä aikaa sekä uhka että mahdollisuus, sillä se luo mahdollisuuksia talouskasvuun ja työpaikkoihin. Kaivosteollisuuden vuoksi emme kuitenkaan saa antaa ylikansallisten yhtiöiden riistää ympäristöämme. Onkin hyvä tunnustaa, että tilanne vaatii huolellista tasapainottelua kannustavan toimintaympäristön ja luonnon sekä talouden etujen välillä. Sen kustannuksella ei saa tuhota arvokkaita luontokohteita, ei meillä eikä muualla.

Mikäli vahvan sääntelyn ympäristöä, vahingonkorvausvastuuta ja vakuuksia onnistutaan kehittämään, voidaan Suomessa olevia merkittäviä malmivaroja hyödyntää. Lisäksi verotuksellisin keinoin on pidettävä huoli siitä, etteivät toiminnan tuotot karkaa rajojemme ulkopuolelle. Tämän lisäksi on pidettävä kiinni siitä, että mahdollisimman suuri osa tuotetusta materiaalista jalostetaan Suomessa, jotta positiiviset taloudelliset vaikutukset kohdentuisivat Suomeen.

On selvää, että EU:n sisällä on merkittävä tarve tuottaa kaivostoimintaa. EU:n kaivostoiminnalla on sekä eettinen että strateginen ulottuvuus. On kuitenkin samalla tunnistettava, että Suomessa merkittävä osa kaivospotentiaalista sijaitsee alueella, jossa ovat myös omat kansallispuistomme. Monimuotoisuutta ja kansallismaisemaamme edustavat ikimetsät ja jylhät maisemat ovat mittaamattoman arvokas pääoma, jota ei voida akkumateriaalien perässä tuhata.

Mineraalien hyödyntämisestä keskustellessa täytyy muistaa myös se, että ihmisten kulutuksen vähentäminen ja kohtuullisempi elämäntapa ovat avainasemassa kestäväen yhteiskunnan rakentamiseksi. Kaikkea ei voida kattaa tuottamalla uutta, vaan ihmisten täytyy myös kehittää tapoja kierrättää, jakaa ja sopeutua vähempään.

42. Keski-Suomen Keskustanuoret: Eurooppalainen turvallisuusratkaisu tulevaisuudessa on NATO

Euroopan parlamenttivaalien lähetyessä on hyvä hetki pohtia myös eurooppalaista tulevaisuuden turvallisuusratkaisua. Viimeisten vuosien maailmanpoliittiset kriisit ja paluu voimapolitiikan aikaan on otettava huomioon myös eurooppalaisia rakenteita kehitettäessä. Suomen, ja pian myös Ruotsin, Nato-jäsenyyksien myötä yhä useampi EU-maa on myös Nato-maa. Liittouman ulkopuolella ovat Itävalta, Irlanti, Kypros ja Malta. Maalailtaessa 2030-luvun ratkaisuja on päivän selvää, ettei EU:n ratkaisujen tule olla päällekkäisiä Naton toiminnan kanssa.

Keski-Suomen Keskustanuoret näkee, että tulevaisuuden eurooppalainen turvallisuusratkaisu nojaa ennen muuta vahvaan puolustusliitto Natoon, jossa EU-maat ovat aiempaa keskeisemmin ottaneet vastuuta. Naton puitteissa EU:n jäsenvaltioiden on syytä koordinoita linjauksiaan ja toimintaansa, mutta Keski-Suomen Keskustanuorten mielestä yhteisille EU:n sisäisille turvallisuuspoliittisille rakenteille ei ole 2030-luvulle saavuttaessa tarvetta. Tässä yhteydessä Keski-Suomen Keskustanuoret tarkoittaa turvallisuusratkaisulla 'perinteisiä' sotilaalliseen tiedusteluun ja voimankäyttöön liittyviä ratkaisuja.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

EU:n tulee tavoitella tilannetta, jossa kaikki sen jäsenmaat olisivat myös Naton jäseniä. Keskustanuoret näkee, että viimeaikaisen kehityksen myötä Nato ja EU ovat muodostuneet niin läheiseksi toimijoiksi, ettei erilliselle EU:n sisäiselle puolustusyhteistyölle ole kannattavuutta, vaan käytännössä tämä loisi päällekkäisen rakenteen ja tuhlaisi yhteisiä resursseja.

Jatkossa yleiseurooppalaisen turvallisuuspolitiikan tulee yhä vahvemmin keskittyä vastaamaan unionin sisäisiin haasteisiin, kuten maahanmuuton ratkaisemattomiin kysymyksiin.

43. Keski-Suomen Keskustanuoret: Nuorten fyysinen kunto nousuun

Suomalaisten nuorten fyysinen kunto on vuosikymmenten mittaan päässyt rapautumaan. Esimerkiksi varusmiesten cooperin testin tulosten keskiarvo on laskenut lähes 400 metriä 30 vuodessa. Erilaiset houkutukset kuten suoratoistopalvelut ja sosiaalinen media vievät nuoret pois liikuntakenttien ja lenkkipolkujen laitamilta, nopeuttaen kunnan rapistumista entisestään.

Keski-Suomen Keskustanuoret haluaa taittaa tämän huolestuttavan kehityksen ja esittää liikunnan lisäämistä koulupäivien yhteyteen. Puoli tuntia liikuntaa joka päivä toisella asteella ja peruskoulussa olisi merkittävä lisäys nykyiseen. Liikunnan useat hyödyt vireystilan, keskittymiskyvyn ja terveyden puolesta maksaisivat itsensä pitkässä juoksussa moninkertoin takaisin pienempinä sote-kuluina ja parempana tuottavuutena työelämässä. Jokapäiväinen liikuntahetki pakottaisi myös liikuntaa ohjaavan tahon, suunnittelemaan mahdollisimman

monipuolista sisältöä, jotta mielenkiinto ja motivaatio pysyisivät yllä. Monipuolinen liikunta pelkkien joukkolajien sijaan, innostaisi koululiikunnasta muuten vähät välittäviä liikunnan ihmeellisestä maailmasta.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ks. vastaus aloitteesta nro 36.

44. Keski-Suomen Keskustanuoret: Tavoiteajat suhteutettava opiskelun määrään

Suomessa on uutisoitu viime aikoina paljon opiskelijoiden ahdingosta liittyen opintolainan korkojen kasvuun ja Petteri Orpon oikeistohallituksen budjettiriihen esitysluonnokseen, jossa opintorahan vuotuiset korotukset jätettäisiin tekemättä vuosina 2024-2027.

Keski-Suomen Keskustanuoret haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että monella opiskelijalla on vaikeuksia toisen ja kolmannen asteen koulutuksen tavoiteaikojen saavuttamisessa. Tilastokeskuksen julkaisemien tietojen mukaan erityisesti ammatillinen koulutus on kriisiytymässä: 3,5 vuoden tavoiteajan saavuttavien opiskelijoiden määrä on pudonnut 11,5 prosenttiyksiköllä aikavälillä 2016-2021.

Taustalla voivat vaikuttaa mielenterveyshaasteet, joihin ei olla puututtu riittävästi. Ongelmana on myös se, että alojen vaihtelu on hyvin yleistä, jolloin opintojen valmistuminen hidastuu.

Suomen valtti on ollut jo vuosikymmeniä korkeasti koulutettu kansa. Tämän inhimillisen pääoman vaaliminen on yksi alkioalaisen sivistysaatteen kulmakivistä. Siksi Keski-Suomen Keskustanuoret vaatii toisen ja kolmannen asteen tavoiteaikojen järjeistämistä, niin että odotukset valmistumisesta vastaisivat todellisuutta.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret on huolissaan opiskelijoiden jaksamisesta, mielenterveydestä ja toimeentulosta. Nykyisellä opintotukijärjestelmällä moni opiskelija on pakotettu käymään töissä, minkä vuoksi tavoiteaikaan pääseminen voi olla mahdotonta.

Keskustanuoret vaatii opiskelijoiden toimeentulon turvaamista ja lainapainotteisuuden vähentämistä opintotukijärjestelmästä. Nykyisessä mallissa opintojen tavoiteaikoja tulee järjeistää vastaamaan nykyisen opintotukimallin luomia haasteita. Keskustanuoret kuitenkin painottaa, että opintojen pidentäminen ei voi olla ensisijainen ratkaisu opiskelijoiden hyvinvoinnin, mielenterveyden ja toimeentuloon liittyviin ongelmiin, jos ongelman juurisyy on muualla, kuin opintojen laajuuden ja tavoiteajan epäsuhdassa. Orpon hallituksen harjoittaman opiskelijoiden kurittamisen seurauksia ei pidä alkaa paikkaamaan opintoaikoja pidentämällä.

45. Keski-Suomen Keskustanuoret: Lisää rahaa infrahankkeisiin

Talous on laskusuunnassa ja se tarvitsee uutta eloa - liikenteen suuretkin infrahankkeet ovat hyväksi havaittu keino nostaa taloudellista aktiivisuutta alueilla, nostaa elinvoimaisuutta ja samalla luoda uutta kilpailukykyä.

Infrahankkeiden rahoituksessa, oli se sitten Suomen tärkeimmän pääväylän Nelostien kehittämistä TEN-T asetuksen mukaiseksi ydinverkon osaksi tai Pääradan ja sen oksien pullonkaulojen purkamista, usein kansallinen rahoitus on riittämätöntä, ja mahdollisuuksien mukaan hankkeisiin on syytä saada myös EU:n rahoitusta. Ratahankkeissa se voi tarkoittaa TEN-T -rahoitusta, liikennepuolella esimerkiksi sotilaallisen liikkuvuuden kehittämiseen suunnattuja rahoituslähteitä.

EU:n rauhoituskauden ollessa puolivälissä EU-rahoitus uhkaa kuitenkin loppua. Keski-Suomen Keskustanuoret vaatii, että Keskustanuoret omassa vaikuttamistyössään mm. Keskustan päättäjien suuntaan puolustaa eurooppalaista liikennerahoitusta niin käynnissä olevan kauden loppuajaksi kuin uudelle vuonna 2028 alkavalle kaudelle.

Samalla on tärkeä huolehtia, että merkittävälle kilpailukykyä ja elinvoimaa kasvattaville hankkeille on löydettävissä kansallista vastinrahaa, jotta eurooppalainen rahoitus voidaan kotiuttaa täysimääräisesti.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteen huoleen rahoituksen riittävydestä EU:n rahoituskaudella 2021–2027. Suomen on mahdollista saada rahoitusta EU:lta liikennehankkeille useiden eri rahoitusvälineiden kautta. On tärkeää, että Suomi seuraa aktiivisesti EU:n rahoitusmahdollisuuksia, osallistuu rahoitushakuihin ja pitää huolta kansallisesta edustaan EU:n päätöksenteossa.

46. Keski-Suomen Keskustanuoret: Yhtenäinen alkoholiverokanta sisämarkkinoilla

Kansamme viinarallissa ei ole järkeä. Suomalaisten alkoholin tuonti vaikuttaa negatiivisesti myynti- ja verotuloihin Suomessa, samalla haitat jäävät kuitenkin yhteiskuntamme maksettavaksi. Alkoholiverotuksen tasaaminen etelänaapurimme Viron kanssa voisi mahdollistaa vääristyneen markkinatilanteen tasaamisen ja järkevämmän alkoholipolitiikan.

Alkoholiverotuksen uudistusta pohdittaessa yhtenä vaihtoehtona voisi olla yhtenäinen alkoholiverotus EU-alueella. Jo tällä hetkellä alkoholiverotukselle on EU:ssa asetettu yhtenäinen minimitaso, mutta laajempi yhtenäistäminen voisi hillitä päihdeturismia. Sisämarkkinoilla mahdollisuudet yritysten aitoon kilpailuun paranisivat, kun kilpailu tapahtuisi yritysten ehdoilla - ei verotuksen.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että alkoholiverotus on järkevintä pitää omissa käsissä. Yhteinen alkoholiverokanta ei huomioisi eri maiden eroja alkoholikulttuurissa, jolloin erinäisiin alkoholihaittoihin vastaaminen olisi huomattavan vaikeaa.

47. Kainuun Keskustanuoret: Puolustusvoimien tarjottava naispuolisille sopivat varusteet

Puolustusvoimissa on panostettava naisten varusteelliseen tasa-arvoon. Naiset ovat palvelleet puolustusvoimissa jo liki 30 vuoden ajan, eikä tuona aikana ole panostettu naisille sopiviin varusteisiin.

Ainut naisille erikseen suunnattu varuste on uimapuku, muuten he joutuvat käyttämään miehille suunnattuja ja mitoitettuja varusteita kuten alusvaatteita ja housuja. Huonosti sopivat varusteet eivät ainoastaan ole mukavuuskysymys, vaan myös turvallisuuskysymys, jotka voivat johtaa vaaratilanteisiin ja terveydellisiin ongelmiin.

Puolustusvoimien M05-taisteluasujärjestelmässä ei ole tarvittavasti huomioitu naisten tarpeita ja eroavaisuuksia miehistä.

Naiset suorittavat asepalveluksen vapaaehtoisesti, joten vähiten vaadittavaa on, että heille tarjotaan heille sopivat varusteet.

Keskustanuorten Kainuun piiri esittää, että Puolustusvoimat suunnittelevat ja tarjoavat naisille sopivat varusteet miehille suunnattujen varusteiden kanssa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

M05:n päivittyessä seuraavaan malliin tulee huomioon ottaa sukupuolten väliset eroavaisuudet ja armeijan tarpeet suuressa määrässä sotavarusteita. Osassa varusteista eroavaisuudet tulevat selkeämmin esiin kuin toisissa, ja ehkä suurimmat puutteet ovat kokovalikoiman vaillinaisuus sekä pienten kokojen rajoitettu saatavuus. Näin kaikille palvelusta suorittaville taataan mukavat, mutta ennen kaikkea turvalliset varusteet.

48. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että mahdollinen tuleva yliopisto perustetaan Kainuuseen. Kainuun pitkät välimatkat ovat loistava mahdollisuus digitaalisia yhteyksiä hyödyntävälle

yliopistolle, ja pohjaa sille antaa jo oma yliopistokeskus Kajaanissa. Se, että Kajaanin opettajakoulutus sai 80 aloituspaikkaa on ensiaskelel, mutta emme voi siihen itsessään tyytyä. Opettajakoulutuksen myötä seuraava luonnollinen askel olisi Kainuun yliopiston perustaminen ja uusien koulutusalojen lisääminen.

Kainuusta katsottuna yliopistot sijaitsevat kaukana, joten olisi myös alueellisen tasa-arvon näkökulmasta oikeus ja kohtuus, että Kainuu saa oman yliopistonsa. Yliopisto Kainuussa olisi myös aluepoliittisesti tärkeä. Tällä hetkellä vain 3 % muualla yliopistoissa opiskelevista palaa takaisin maakuntaan. Vertailun vuoksi Kainuussa ammattikorkeakoulun käynneistä kuitenkin noin 50–60 % jää työskentelemään alueelle. Kainuuseen tarvitaan korkeasti koulutettuja ihmisiä töihin, joista on tällä hetkellä huutava pula. On kestämatöntä, jos tulevaisuuden osaajat katoavat maakunnasta juuri ennen työllistymismahdollisuuksia.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Uusien yliopistojen perustaminen on todella mittava ja kallis hanke. Korkeakouluilla on tärkeä rooli myös aluekehityksessä. Kajaanissa ammattikorkeakoulu tarjoaa jatkossakin laadukasta opetusta.

Yliopistokoulutuksen saavutettavuudesta huolehtiminen ei edellytä välttämättömästi oman erillisen yliopiston perustamista, sillä alueellisesta koulutustarjonnasta voidaan huolehtia myös filiaalien avulla. Viime keväänä myös Kajaanin yliopistokeskukselle saatiin positiivisia uutisia varhaiskasvatuksen alan aloituspaikkojen muodossa. Keskustanuoret suhtautuu avoimesti mahdollisuuteen laajentaa aloituspaikkoja tulevaisuudessa myös esimerkiksi luokanopettajakoulutuksen osalta. Lisäksi Keskustanuoret kannustaa siirtymään opetus- ja kulttuuriministeriön rahallisessa ohjauksessa suuntaan, jossa alueellisten koulutustarpeiden täytyminen on korkeakouluille vahvasti kompensoitu ja kilpailtu toiminnan muoto.

Jatkossa yliopistokoulutuksessa on tarjottava aidosti mahdollisuus suorittaa opintoja myös monimuotoisesti ja etänä. Tällöin opiskelu olisi mahdollista ajasta, paikasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Tämä helpottaisi myös opiskelua harvaan asutuilla alueilla.

Keskustanuorten mielestä on tärkeää, että jatkossakin jokaisessa maakunnassa on toimiva korkeakoulu.

49. Kainuun Keskustanuoret: Ulkomaalaistaustaisten hoitajien tutkinnot tunnustettava paremmin Suomessa

Suomi on jo pitkään kärsinyt mittavasta hoitajapulasta, tarpeeksi suomalaisia ei hakeudu alalle ja entiset lähtevät pois alalta. Katse on suunnattu ulkomaalaisiin hoitajiin.

Ulkomaalaisia hoitajia rekrytoidessa kuitenkin usein törmätään ongelmaan, jossa heidän tutkintojaan ei voida tunnustaa tarpeeksi hyvin.

Hoitajat ovat voineet hankkia täyden sairaanhoitajan tutkinnon kotimaassaan, jotka ovat usein yliopistotason tutkintoja. Tutkintoja ei kuitenkaan yleensä tunnusteta, usein liian tiukkojen ja epäoikeudenmukaisten pätevyysvaatimusten takia.

Ulkomaisilla hoitajilla menee usein monia vuosia kunnes he pääsevät toimimaan osaamistaan vastaavissa tehtävissä Suomen sosiaali- ja terveysjärjestelmässä. Hoitajat voivat joutua opiskelemaan osaamisensa kanssa päällekkäin olevia kokonaisuuksia tai jopa kokonaisen uuden tutkinnon.

Moni hoitaja kääntyy pois mahdollisuudesta työskennellä Suomessa tai menettää motivaation suorittaessaan päällekkäistä tutkintoa tai kokonaisuuksia ja lähtee Suomesta.

Hoitajapulaa ei tulla lähitulevaisuudessa ratkaisemaan pelkästään kotimaisilla hoitajilla, eikä nykyjärjestelmällä ulkomaalaisillakaan hoitajilla.

Keskustanuorten Kainuun piiri esittää, että Suomessa ja Euroopassa tunnustetaan paremmin EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien hoitajien tutkintoja ja pätevyyskysymyksiä. Osittain on kyse EU-vaikuttamisesta, koska Suomen sairaanhoitajien pätevyyskysymyksiin vaikuttaa EU-direktiivi. Mentäessä kohti Euroopan parlamentin vaaleja, pystytään tähän asiaan pureutumaan.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

On erittäin tärkeää, että jo suoritettua osaamista pystytään todentamaan. Keskustanuoret näkee kuitenkin jonkin verran ongelmia eri maiden erilaisissa koulutusvaatimuksissa. Muualla suoritettun osaamisen osalta täytyy aina varmistaa, että se on Suomen standardin mukaista.

50. Pirkanmaan Keskustanuoret: Oppilaitosten rahoitusperusteet kuntoon

Yliopistot, tai muutenkin koulutuslaitokset, saavat valtiontukensa osin valmistuvien opiskelijoiden määrän ja valmistumisaikataulun perusteella. Perustelu voi kuulostaa hyvältä, mutta onko mallia ajateltu loppuun asti? Nyt on nimittäin monella alalla tai monessa koulussa viitteitä siitä, että opiskelijat puskemaan läpi koulusta valmistumaan oppimisesta välittämättä. Opetuksen taso ja opiskelijoilta vaadittu tietotaito on paikoitellen hämmästyttävän huonoa. Sen vuoksi oppilaitosten rahoitusperusteita tulisi tarkastella uudestaan, ja muokata kestävämpää suuntaan.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Valmistuviin opiskelijoihin perustuva korkeakoulujen rahoitusmalli ajaa korkeakoulut tilanteeseen, jossa opiskelijan valmistuminen on tärkeämpää, kuin opiskelijan kouluttautumisesta saama osaaminen. Kun korkeakoulupaikkoja lisätään ilman lisärahoitusta,

niin nykyinen malli aiheuttaa huomattavaa koulutuksen halpuuttamista, sillä koulutukseen investoitu raha tuo korkeakoululle tuloja vasta opiskelijan valmistuttua.

51. Pirkanmaan Keskustanuoret: Suomen on pysyttävä houkuttelevana investointikohteena

Vaaleissa ja muutenkin viime aikoina Suomesta on väläytelty puhtaan energian suurvaltaa ja yksi jos toinenkin taho haikailee sen tuomien rahojen ja työpaikkojen perään. Kantaverkkoyhtiön ennusteiden mukaan se kaikki on edelleen mahdollista ja maamme on hyvissä asemissa puhtaan energian investointien kilpailussa verrattuna muihin maihin, mutta valitettavasti asia ei ole itsestäänselvyys. Siksi kannammekin huolta siitä, että säilyyhän Suomi edelleen kiinnostavana maana? Poliittisen toiminnan tulee antaa mahdollisuus tänne tuleville investoinneille. Pyritään poistamaan jarrut, kuten esimerkiksi liian pitkät lupaprosessit ja mahdollinen poliittinen epävakaus.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Valtion aluehallintoa tulee uudistaa niin, että se vahvistaa yhdenmukaisia lupa- ja valvontakäytänteitä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Lupaprosessien sujuvoittamiseen tarvitaan lisää resursseja, jotta luvat tulevat käsiteltyä kunnolla, mutta aikataulussa. Lisäksi tulee siirtyä niin sanottuun yhden luukun malliin, jossa lupaprosessi olisi hakijalle yksinkertaisempi. Lupaprosessien sujuvoittamisella sekä vakaalla toimintaympäristöllä ja sen ennakoitavuudella varmistamme sen, että Suomi säilyy jatkossakin kiinnostavana kohteena tuleville investoinneille.

52. Pirkanmaan Keskustanuoret: Töihin liittyvä harjoittelu lisättävä päteväksi syyksi ilmoittautua poissaolevaksi

Nykyinen käytäntö mahdollistaa korkeakouluopiskelijoille olla poissaolevana menettämättä opiskeluaikaa vain pätevien syiden perusteella. Näitä päteviä syitä on käytännössä vakava sairaus, varusmiespalvelus tai naisten vapaaehtoinen palvelus, tai lapsen saaminen. Näiden lisäksi toki voi olla yhden lukuvuoden ilman että se vaikuttaa opiskeluaikaan, mutta se ei kuitenkaan suoraan kannusta työntekoon.

Monella alalla opiskelijat kuitenkin ahdistuvat ja uupuvat opiskelun ja työkokemuksen yhdistämisen alla. Monissa muissa maissa, kuten esimerkiksi Saksassa voi ilmoittautua poissaolevaksi myös opintoihin liittyvän työharjoittelun vuoksi menettämättä silti opiskeluaikaa. Tämän käytännön voisi tuoda Suomeenkin, sillä se helpottaisi paineiden alla olevia opiskelijoita ja nuoria. Lisäksi työkokemus omalta alalta antaisi motivaatiota opiskeluun sekä täydentäisi opiskeluissa opittuja asioita täydentäen oppimista ja parantaen opiskeluitsetuntoa.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kun poissaolojen maksimimäärä on käytetty, tulisi käyttöön ottaa erillinen harjoittelua koskeva poissaolomenettely, mikäli harjoittelu edistää osaamista tai työllistymistä omalla alalla.

53. Pirkanmaan Keskustanuoret: Perhepolitiikka kuntoon - yhdenvertaiset perheellistymismahdollisuudet kaikille!

Perheellistymisestä kannetaan nykypäivänä paljon huolta, mutta usein unohtuu se fakta, kuinka laajaa ihmismäärää kysymys koskee. Suomestakin löytyy paljon pareja ja itsellisiä vanhempia, joille lapsen saaminen ei ole välttämättä luonnollisesti mahdollista. Hedelmöityshoidot ovat tarjonneet tähän ratkaisuja, mutta nykyisillään hoitoihin liittyy useita epäkohtia, joita on syytä korjata mahdollisimman nopeasti.

Hedelmöityshoitojen tulee olla saatavilla kaikille niitä tarvitseville lapsettomuuden syystä riippumatta. Yksi suurimmista ongelmista liittyy julkisen puolen resurssipulaan. Puute eri alueilla johtaa esimerkiksi siihen, että pääsy hoitoihin voidaan evätä jo kauan ennen yläikärajan täyttymistä, perusteena pitkät hoitojonot. Lisäksi on selvää, ettei kaikilla ole varaa maksaa tuhansia euroja vanhemmaksi tulemisesta yksityisen kautta. Tällöin julkisen puolen tulisi pyrkiä mahdollistamaan haave jokaiselle.

Pirkanmaan keskustanuoret painottaa, että vanhemmaksi tulemista täytyy tukea moninaiset perheet paremmin huomioon ottaen. Erilaiset perhemuodot täytyy huomioida perhepoliittisissa kysymyksissä entistä tarkemmin ja ongelmiin tarttua niille ratkaisuja etsien. Kaikille tulee mahdollistaa yhdenvertaiset mahdollisuudet tulla vanhemmaksi. Lopulta syntyvyyskin kiittää.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että Suomen historiallisen alhainen syntyvyys vaarantaa koko hyvinvointiyhteiskuntamme olemassaolon. Keskustanuorten mielestä vanhemmaksi tulemisen edellytyksiä tulee tukea tasa-arvoisesti kaikkien perhemuotojen osalta. On tärkeää ottaa paremmin huomioon myös moninaiset perheet. Keskustanuoret näkee tärkeänä, että yhteiskunta tunnistaa erilaiset perhemuodot ja erilaisten perhemuotojen haasteet.

54. Satakunnan Keskustanuoret: Arjen taitojen opetusta kouluun

Peruskouluissa järjestetään monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Peruskoulun opetussuunnitelmaan tulisi sisällyttää yläastelaisille arjen taitojen opetusta. Nämä arjentaidot

ovat arkielämässä vastaan tulevia asioita, joita aikuistuvan nuoren tulisi ymmärtää ja osata. Esimerkkejä näistä taidoista ovat laskujen maksu, veroehdotelman tarkistaminen, palkanauhan tulkitseminen, hintavertailun opettelu (sähkösovimukset), tilin avaaminen, muuttoilmoituksen- ja vuokrasopimuksen tekeminen.

Opetussuunnitelman mukaan oppilaiden opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet, sisällöt ja toteuttamistavat päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa ja ne täsmennetään koulujen lukuvuosi suunnitelmissa. Satakunnan keskustanuoret esittää, että opetussuunnitelman tavoitteisiin pitäisi sisällyttää arjen taitojen opettaminen. Tämän toteutustavan voisi päättää paikallisessa opetussuunnitelmassa eli toteutetaanko monialaisena oppimiskokonaisuutena vai muulla tavoin.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että peruskoulu valmistaa lapsia ja nuoria mahdollisimman hyvin tulevan elämän haasteisiin ja onnistumisiin. Esimerkiksi aloitteessa esiin nostetut veroilmoituksen täyttäminen sekä muuttoilmoituksen ja vuokrasopimuksen laatiminen ovat välttämättömiä taitoja jokaiselle meistä. Keskustanuorten tehtävä kasvatusjärjestönä on korostaa kaikenlaisten taitojen merkitystä ja niiden tasa-arvoa. Tämän vuoksi Keskustanuoret kannattaa laaja-alaista arjen taitojen opettamista.

Liittokokous huomauttaa, että nykyisellään vuosiluokille 7-9 sekä oppiainerajat ylittäviä tavoitteita laaja-alaiseen osaamiseen liittyen että oppiainekohtaisia sisältö- ja taitotavoitteita, jotka mukailevat aloitteessa esitettyjä toiveita. Opetussuunnitelmassa ei ole myöskään yleensä eritelty yksittäisiä, spesifejä sisältöjä, vaan kirjattu laajempia sisältöalueita ja jätetty kunnille ja kouluille autonomia omien painotusten tekemiseen kunta- ja koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa.

Liittokokous tunnistaa myös sen, että peruskoulun opetussuunnitelmien sisällöt ovat jo nykyisellään erittäin laajoja. Jo nykyisin kaikkia opetussuunnitelman sisältöjä ei välttämättä ehditä käymään opintojen aikana tarpeeksi perusteellisesti läpi. Sen vuoksi uusia opintosisältöjä opetussuunnitelmaan lisättäessä on joko tarkasteltava kriittisesti muita sisältöjä vastaavan laajuisen sisällön poistamiseksi tai kasvatettava kuntia velvoittavaa tuntikehystä ja siihen kohdistettavaa valtion rahoitusta lisättyä sisältöä vastaavasti.

55. Satakunnan Keskustanuoret: Satakunnan oma yliopisto

Satakunnan Keskustanuoret esittävät, että Satakuntaan perustetaan oma yliopisto. Satakunnassa olisi jo valmiiksi yliopistotason koulutusta Porin yliopistokeskuksen ja Rauman opettajankoulutuslaitoksen myötä. Kyseiset yksiköt ovat Turun ja Tampereen yliopistojen hallinnoitavana, joka johtaa siihen, että ne ovat usein lakkautusuhan alla, kun emoyliopistot hakevat mielivaltaisia säästöjä. Siksi Satakunta tarvitsee itsenäisesti hallinnoitavan yliopiston, jossa ymmärretään, miten tärkeää yliopistotason koulutus maakunnallemme on.

Satakunnassa vallitsee useilla aloilla suuri työvoimapula ja erityisesti korkeasti koulutetuista on pulaa. Itsenäisessä Satakunnan yliopistossa pystyttäisiin vastaamaan työvoimapulaan, sillä vain satakuntalaiset tietävät parhaiten millaisia osaajia maakunnassamme tarvitaan.

Tiedostamme, että uusien yliopistojen perustaminen on mittava ja kallis hanke Korkeakouluilla on kuitenkin tärkeä rooli myös aluekehityksessä. Satakunnan pääkaupunki Pori on taantunut joka suhteessa verrattuna kaupunkeihin, joissa oma yliopisto on. Satakunnalle on kriittistä, että muualle yliopistoihin muuttavat eivät enää muuta opiskelujen jälkeen takaisin Satakuntaan. Se uhkaa koko maakunnan monipuolista yritysten rakennetta, joissa töitä ja investointeja olisi näköpiirissä, mutta tekijöitä ei ole. Siksi Satakunnan yliopisto.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittohallitus toteaa, että Satakunnan oma yliopisto ei ole tällä hetkellä ajankohtainen kysymys, mutta Keskustanuoret sen sijaan edellyttää, että Porin yliopistokeskusta tulee vahvistaa uusien koulutusvastuun ja aloituspaikoin, jotta maakunnan työvoimapulaan voidaan vastata.

56. Satakunnan Keskustanuoret: Koko Suomen yliopisto

Satakunnan Keskustanuoret ovat saaneet tuntea kuinka kallis ja mittava hanke uusien yliopistojen perustaminen on. Siksi Satakunnan Keskustanuoret esittävät kaikkien Suomen yliopistojen yhdistämistä Suomen Yliopistoksi.

Korkeakouluilla on tärkeä rooli myös aluekehityksessä. Yliopistokoulutuksen saavutettavuudesta huolehtiminen ei kuitenkaan edellytä välttämättömästi omia erillisiä yliopistoja, sillä alueellisesta koulutustarjonnasta voidaan huolehtia myös filiaalien avulla. Suomen yliopisto ylläpitäisi filiaaleja ympäri Suomen ja verkoston ylläpitäminen olisi Suomen yliopiston tärkein tehtävä. On tärkeää, että tästä tehtävästä pidettäisiin kiinni ja yliopisto saisi työhönsä riittävää tukea ja rahoitusta.

Jatkossa yliopistokoulutuksessa on tarjottava aidosti mahdollisuus suorittaa opintoja myös monimuotoisesti ja etänä. Tulevaisuudessa olisi mahdollista liikkuva professori luennoimassa esimerkiksi kylätaloilla. Tällöin opiskelu olisi mahdollista ajasta, paikasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Tämä helpottaisi myös opiskelua harvaan asutuilla alueilla.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret on samaa mieltä filiaalien ja monimuotoisen opetuksen eduista. Laaja yliopistojen verkko ajaa korkeakoulut keskinäiseen kilpailuun rahoituksesta. Tällöin annettu ja

tuettu erityistehtävä satelliittiyliopiston parissa toimii vahvana ohjausvaikuttimena yliopiston päätöksentekoon.

Kaikkien Suomen yliopistojen yhdistäminen kuitenkin tuhoaisi alueelliset yliopistot ja niiden autonomisen päätätävällän, keskittäen päätökset käytännössä Helsinkiin sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Tässä tapauksessa alueellinen koulutus olisi merkittävästi nykytilaa haavoittuvaisempi hallituskokoonpanojen väliselle vaihtelulle. Tällainen alueelliset yliopistot tuhoava kehityskulku ei ole Keskustanuorten mielestä kannatettavaa.

57. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Suomeen yksi potilastietojärjestelmä!

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää siirtymistä yhteen, yhtenäiseen potilastietojärjestelmään.

Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen keskusteluissa usein esiin nousee työntekijöiden haasteet erilaisten potilastietojärjestelmien yhteensovittamisessa. Jo yhden hyvinvointialueen sisällä on tällä hetkellä käytössä monia järjestelmiä, jotka eivät kommunikoi keskenään tai tiedonsiirto on haasteellista ja aikaa vievää. Tämän takia yksittäisen työntekijän työnteko eri yksiköissä hankaloituu, sillä järjestelmien käytänteet eroavat paljon toisistaan. Eri järjestelmien yhteensovittaminen on myös todella kallista.

Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä Suomessa on siirryttävä yhteen potilastietojärjestelmään. Näin sosiaali- ja terveysalan henkilöstön työnteko helpottuisi, ja aikaa vapautuisi tärkeimmälle asialle, itse työlle ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin eteen. Mahdollisuus työskennellä useassa yksikössä tai hyvinvointialueiden välillä myös helpottuisi, ja työvoiman liikkuvuus ja saatavuus parantuisi, erityisesti hyvinvointialueiden raja-alueilla.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa byrokratian purkamista sekä työnkuvien yksinkertaistamista. Sosiaali- ja terveysalan vallitsevan työvoimapulan vuoksi hoitohenkilökunnan työaika tulisi käyttää potilaisiin, ei tietojärjestelmien hankaluuksien purkamiseen. Myös työntekijöiden liikkuvuus ja useissa yksikössä työskentely tulisi olla nykyistä helpompaa. Keskustanuoret näkee yhteen potilastietojärjestelmään siirtymisen monimutkaisena, mutta ei mahdottomana prosessina. Keskitetyllä potilastietojärjestelmällä saataisiin myös merkittäviä kustannusetuja, joita taloudellisten haasteiden parissa taistelevat hyvinvointialueet kipeästi tarvitsevat.

58. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Kalastonhoitomaksun poistaminen 18–30-vuotiailta

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää nykyisen kalastonhoitomaksun poistamista 18–30-vuotiailta.

Kalastonhoitomaksusta säädetään kalastuslain (379/205) 79 §:ssä: "Muunlaista kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä harjoittavan 18–64-vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu."

Varsinais-Suomen Keskustanuoret katsoo, että nuorten tulisi olla eläkeläisten tapaan vapautettu kalastonhoitomaksusta. Yli 65-vuotiaiden erivapaus on nykyisellään ongelmallinen, sillä merkittävä osa kalastajista kuuluu tähän ikäluokkaan.

Kalatalouden keskusliitto on nostanut esille tosiasian, että nuori sukupolvi ei ole yhtä kiinnostuneita kalastuksesta kuin vanhemmat sukupolvet. Varsinais-Suomen Keskustanuoret näkee, että nykyinen kalastonhoitomaksu on yksi keskeinen este kalastusharrastukseen tutustumiseen. Kalastonhoitomaksusta luopuminen tukisikin erityisesti nuorten erä- ja kalastusharrastamista sekä vahvistaisi osaltaan nuorten kestävästä luontosuhdetta.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa etenkin nuorten harrastusmahdollisuuksien tukemista sekä tukea kestävästä luontosuhteen syntyä. Maksu on tällä hetkellä 47 euroa vuodessa, joten sen taloudellinen merkitys on pieni, mutta maksun poistaminen olisi tärkeä kädenojennus nuorille ja vanhoillekin harrastajille.

Keskustanuoret kuitenkin tunnistaa kalastonhoitomaksulla rahoitetun kalastonhoitotyön tärkeyden. Kalastonhoitomaksusta vapaiden ryhmien laajentaminen tulee kompensoida täysimääräisesti valtion lisärahoituksella, jotta toimenpide ei muodostuisi leikkaukseksi kalastonhoitotoiminnalle.

59. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Yritysverotuksessa on siirryttävä Viron malliin

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää Suomessa siirtymistä yritysverotuksessa niin sanottuun Viron malliin.

Virossa yritysten tulosta verotetaan vasta, kun voittovaroja nostetaan ulos yrityksestä. Mikäli voittovarat jätetään yritykseen tulevia investointeja varten, ei yrityksen tarvitse maksaa tuloksestaan veroa. Tämä mahdollistaa paremmin yritysten kehittämisen ja tulevaisuusinvestointien tekemisen.

Suomeen tarvitaan yrittäjämyönteisempi ilmapiiri, jossa yrityksiä kannustetaan tekemään investointeja toiminnan kehittämiseksi. Ilman yrityksiä Suomeen ei synny toivottua talouskasvua eikä uusia innovaatioita. Viron veromalli olisi yrityksille kannustin sijoittaa voittovaroja yritysten kehittämiseen. Tätä kautta Suomeen syntyisi uusia työpaikkoja ja lisää tuotekehitystoimintaa.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret katsoo, että "Viron malli" yritysverotuksessa mahdollistaisi Suomen talouden kääntämisen kasvuun sekä loisi Suomeen aivan uudenlaisen toimintaympäristön yrityksille.

Liittokokouksen vastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Viron yritysveromalli olisi erittäin kallis, eikä se ole myöskään perustelu investointien näkökulmasta. Yhtiöön jätetyn tulon täysi verovapaus aiheuttaisi sen, että yrityksen varat lukkiutuisivat yrityksiin. Tällä olisi paljon kielteisiä vaikutuksia. VATT/Etla-selvityksen mukaan Viron malli voisi vaikeuttaa innovaatioiden rahoittamista ja hidastaa hyvien liikeideoiden toteuttamista. Malli aiheuttaisi suuren loven budjettiin ja siksi todennäköisesti edellyttäisi korkeaa verokantaa. Tämä voi heikentää ulkomaisten yritysten kannusteita sijoittua Suomeen. Malliin liittyy myös hyvin ongelmallinen kannustin muuttaa palkat osingoiksi. Viron malliin liittyy myös yhteensopivuusongelmia kansainvälisissä tilanteissa, mikä puolestaan voi olla este suomalaisten yritysten kansainvälistymiselle.

Keskustanuoret kannattaa Suomeen Ruotsin käyttämää yritysverotuksen mallia. Tässä mallissa yritykset voisivat tehdä verotettavasta tuloksestaan investointivarauksen. Investoinnit tulisi toteuttaa niille rajatun ajan kuluessa, tai varat palautuisivat normaalisti yhteisöveron piiriin. Tämä ratkaisu kannustaisi yrityksiä investoimaan ja kasvattaisi työllisyyttä.